



G CONSELLERIA
O HABITATGE, TERRITORI
I I MOBILITAT
B COMISSIÓ
/ MEDI AMBIENT
ILLES BALEARS

Exp: 127E/2023
Document: informe tècnic
Emissor: CMAIB/FJMP
Sol·licitant i Promotor: DG d'Agricultura,
Ramaderia i Desenvolupament Rural

Informe referent al document d'abast del Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears 2023-2027

Documentació

1. En data 19 de maig de 2023 té entrada a la CMAIB ofici de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural de sol·licitud d'inici de l'avaluació ambiental estratègica (AAE) ordinària del *Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears 2023-2027*, de conformitat amb els articles 17 i següents de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental (RE VALIB 199.680).

La tramesa inclou enllaç a la documentació següent:

- Memòria sobre la consulta prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret pel qual s'estableix el Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears per al període 2023-2027 de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, de data 14 de desembre de 2022.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>



Pàg. 1 de 53



Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1709028416677-807847135-5070634204381038205>

CSV: 1709028416677-807847135-5070634204381038205

Pàgina 1/54



G
O
I
B
/

- Resolució de consulta pública del projecte de decret de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, de data 15 de desembre de 2022
- Aportacions de FANMED i altres 9 associacions a la consulta pública prèvia a l'elaboració del projecte de decret, de data 23 de desembre de 2022.
- Certificat de la DG de Participació, Transparència i Voluntariat de publicació i còpia d'anunci al BOIB de consulta pública, de data 10 de gener de 2023.
- Aportacions del Consell Insular de Menorca a la consulta pública prèvia a l'elaboració del projecte de decret, de data 10 de gener de 2023.
- Resolució d'inici del procediment d'elaboració del projecte de decret de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, de data 1 de febrer de 2023.
- Esborrany del projecte de decret per audiència a les entitats interessades, de data 13 de febrer de 2023.
- Relació d'al·legacions a l'esborrany del projecte de decret. S'hi adjunten les al·legacions presentades en el termini concedit a tal efecte.
- Informe de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural relatiu a les al·legacions presentades a l'esborrany del projecte de decret, de data 16 de maig de 2023.
- Projecte de decret, esborrany del Pla i annexos, de data maig de 2023.

2. En data 1 de juny de 2023, la CMAIB remet a l'òrgan substantiu requeriment d'esmena de documentació (manca presentació del document inicial estratègic - DIE -).

3. En data 25 d'octubre de 2023 té entrada la documentació requerida per la CMAIB. El DIE està signat pel Sr. Gabriel Vicens Font, cap del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, amb data 16 de maig de 2023.

4. En dates 27 i 30 d'octubre de 2023, l'òrgan ambiental sol·licita informe de les següents administracions previsiblement afectades i entitats interessades, per a l'elaboració del document d'abast:

- Servei de Canvi Climàtic (DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic), de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia.
- Servei de Salut Ambiental (DG de Salut Pública), de la Conselleria de Salut.
- Servei d'Estudis i Planificació (DG de Recursos Hídrics), de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
B
/

- Servei d'Aigües Subterrànies (DG de Recursos Hídrics), de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- Servei de Gestió del DPH (DG de Recursos Hídrics), de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- Servei d'Espais Naturals (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Protecció d'Espècies (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Planificació al Medi Natural (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei d'Ordenació del Territori, del Departament d'Ordenació Territorial i Turística, del Consell Insular de Menorca.
- Direcció Insular de Medi Ambient, del Departament de Medi Ambient, Reserva de la Biosfera i Cooperació del Consell Insular de Menorca.
- Direcció Insular de Cultura i Patrimoni, del Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca.
- Servei d'Ordenació del Territori, del Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Lluita contra l'Intrusisme del Consell Insular d'Eivissa.
- Servei de Patrimoni, del Departament de Cultura, Educació i Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa.
- Servei de Gestió Ambiental, del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència del Consell Insular d'Eivissa.
- Àrea d'Urbanisme, Turisme i Activitats Econòmiques, del Consell Insular de Formentera.
- Àrea d'Acció Social (Cultura i Patrimoni), del Consell Insular de Formentera.
- Àrea de Medi Ambient, del Consell Insular de Formentera.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular d'Infraestructures i Mobilitat, del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Patrimoni, del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca.
- FELIB.
- Federació d'Associacions de Veïns de Palma.
- Federació d'Associacions de Menorca.
- GOB.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





- GOB Menorca.
- GEN GOB Eivissa.
- Amics de la Terra Mallorca.
- Amics de la Terra Eivissa.

5. En data 14 de novembre de 2023 té entrada a la CMAIB ofici i informe del Servei d'Espais Naturals (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (RE VALIB 244.891).

6. En data 17 de novembre de 2023 té entrada a la CMAIB escrit del GOB Menorca (RE SAA 795).

7. En data 23 de novembre de 2023 té entrada a la CMAIB informe de la Direcció Insular de Patrimoni, del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca (RE SAA 804).

8. En data 30 de novembre de 2023 té entrada a la CMAIB ofici i informe de l'Ajuntament de Calvià (Mallorca) (RE SAA 821).

9. En data 1 de desembre de 2023 té entrada a la CMAIB informe del Servei de Protecció d'Espècies (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (RE VALIB 250.040).

10. En data 12 de desembre de 2023 té entrada a la CMAIB ofici i informe del Servei de Planificació al Medi Natural (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (RE VALIB 252.151).

11. En data 13 de desembre de 2023 té entrada a la CMAIB ofici i informe de la Direcció Insular de Medi Ambient, del Departament de Medi Ambient, Reserva de la Biosfera i Cooperació del Consell Insular de Menorca (RE SAA 845).

12. En data 18 de desembre de 2023 té entrada a la CMAIB ofici i informe del Servei de Salut Ambiental (DG de Salut Pública), de la Conselleria de Salut (RE VALIB 254.382).

13. En data 29 de desembre de 2023 té entrada a la CMAIB ofici i informes del Consell Insular d'Eivissa (RE SAA 880).

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





GOIB



14. En data 8 de gener de 2024 té entrada a la CMAIB ofici i informe del Servei de Canvi Climàtic (DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic), de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia (RE VALIB 256.680).

15. En data 9 de gener de 2024 té entrada a la CMAIB ofici i informe del Servei de Patrimoni, del Departament de Cultura, Educació i Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa (RE SAA 004).

16. En data 30 de gener de 2024 té entrada a la CMAIB ofici i informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural. (RE VALIB 263.769).

17. En data 30 de gener de 2024 té entrada a la CMAIB resolució del conseller executiu del Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca (RE SAA 66).

Resum Document Inicial Estratègic - DIE

Introducció i justificació del procediment d'avaluació ambiental ordinària

El DIE es redacta per a realitzar la tramitació ambiental del *Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears 2023-2027*, amb la finalitat de ser sotmès a consultes de les administracions públiques afectades i de les persones interessades, que es pronunciaran en el termini de trenta dies hàbils des de la recepció. Rebudes les contestacions a les consultes, l'òrgan ambiental elaborarà i trametrà al promotor i òrgan substantiu, el document d'abast de l'estudi ambiental estratègic corresponent, juntament amb les contestacions rebudes a les consultes realitzades.

L'objecte del DIE és realitzar la previsió i avaluació dels impactes generats per a valorar la idoneïtat ambiental d'aquest pla, i ha de contenir almenys la següent informació, segons l'art. 18, apartat 1, de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental:

- a) Els objectius de la planificació.
- b) L'abast i contingut del pla o programa proposat i de les seves alternatives raonables, tècnicament i ambientalment viables.
- c) El desenvolupament previsible del pla o programa.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





GOIB

- d) Els potencials impactes ambientals prenent en consideració el canvi climàtic.
- e) Les incidències previsibles sobre els plans sectorials i territorials concurrents.

El *Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears 2023-2027* ha de ser objecte d'AAE ordinària, per trobar-se en el supòsit següent, d'acord amb l'article 12, apartat 1, lletra a), del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears: *"Seran objecte d'una avaluació ambiental estratègica ordinària els plans i els programes, així com les seves revisions, que adoptin o aprovin les administracions autonòmica, insular o local de les Illes Balears, l'elaboració i l'aprovació dels quals s'exigeixi per una disposició legal o reglamentària o per acord del Consell de Govern o del Ple d'un consell insular, quan:*

a) Estableixin el marc per a l'autorització futura de projectes legalment sotmesos a l'avaluació d'impacte ambiental i es refereixin a l'agricultura, la ramaderia, la silvicultura, l'aqüicultura, la pesca, l'energia, la mineria, la indústria, el transport, la gestió de residus, la gestió de recursos hídrics, l'ocupació del domini públic marítimoterrestre, la utilització del medi marí, les telecomunicacions, el turisme, l'ordenació del territori urbà i rural o l'ús del sòl."

Marc conceptual d'avaluació i antecedents tramitació ambiental

El gener del 2023 la DG de Recursos Hídrics va publicar la Revisió i Actualització de la revisió de tercer cicle (2022-2027) del Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (PHIB). Al motiu VII de l'Exposició de Motius del PHIB 3r cicle, es fa notori la necessitat d'un Pla de Regadius amb Aigües Regenerades. Aquesta revisió es va sotmetre a consulta pública durant quatre mesos, fins al 6 d'octubre del 2020. Amb el resultat d'aquesta exposició s'elabora la versió 3a de la documentació, que va ser informada favorablement pel Subcomitè dependent del Consell Balear de l'Aigua, de cooperació entre l'Administració de la Comunitat Autònoma i l'Administració General de l'Estat. El 24 de gener del 2023, s'aprovà per Resolució del conseller de Medi Ambient i Territori, a proposta de la directora general de Recursos Hídrics, el PHIB de 3r cicle de la demarcació hidrogràfica de les Illes Balears.

Per aquest motiu es redacta el *Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears (PAOARIB o Pla)*, el qual té

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

com a objectiu assolir una actuació coordinada de totes les administracions públiques i la societat per augmentar la protecció de les aigües costaneres i subterrànies, per prevenir o reduir-ne la contaminació, promoure'n l'ús sostenible dels recursos hidràulics, la seguretat alimentària, l'equilibri territorial, l'adaptació al canvi climàtic i les necessitats objectives del sector, juntament amb la necessitat d'aconseguir una agricultura cada vegada més sostenible i respectuosa amb el medi ambient. Tot això fa imprescindible un nou impuls a la modernització de regadius, basant-se en els programes de mesures que cadascuna de les administracions ha d'aplicar a l'àmbit de les seves competències. Aquestes actuacions han d'emmarcar-se als principis de solidaritat, coordinació i cooperació interadministrativa i respecte al medi ambient. En particular, el PAOARIB tindrà en compte els objectius mediambientals indicats a l'article 4 i 11 de la Directiva Marc de l'Aigua (DMA).

El PAOARIB, juntament amb el PHIB, són elements de gestió que aconsegueixen garantir tant el subministrament com millorar l'aprofitament de l'aigua mitjançant la substitució de recursos convencionals per no convencionals. A causa d'això, sorgeix la importància i necessitat que existeixi una coordinació entre tots dos plans amb la DMA i el Pla Nacional de Depuració, Sanejament, Eficiència, Estalvi i Reutilització (Pla DSEAR), el qual serà dels principals objectius a exposar en aquest document.

Cal destacar que aquesta substitució per recursos no convencionals, ve condicionada pel compliment del Reial decret 1620/2007, de 7 de desembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la reutilització de les aigües depurades, el qual es modifica per l'entrada en vigor del Reglament 2020/741 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de maig de 2020, relatiu als requisits mínims per a la reutilització de l'aigua. Aquest reglament porta com a novetat la manera de classificar les aigües segons qualitat, així com fer-ho més restrictiu en l'establiment dels requisits mínims a complir.

Descripció del Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears 2023-2027

El PAOARIB es concep com un document de planificació estratègica que ha d'establir els objectius i directrius que hauran d'orientar l'actuació del Govern de les Illes Balears en matèria d'aprofitament i optimització de l'ús de l'aigua regenerada en regadius durant els anys vinents i, en concret, per al període 2023-2027, que és l'espai temporal per al qual es formula aquest Pla.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>



Segons el DIE, a les Illes Balears es reguen gairebé unes 13.000 ha, de les quals 3.604 ha es reguen actualment amb aigua regenerada. La situació dels aqüífers insulars, sobreexplotats en algunes illes, i la competitivitat de les explotacions agràries de regadiu a les Illes Balears per a les quals l'aigua representa un capítol important en l'estructura de costos, fa necessari continuar les actuacions per a la millora del regadiu que de manera ininterrompuda han estat duent a terme les administracions públiques. S'hi suma la necessitat de complir les normes que emanen de la Unió Europea els darrers anys relatives a la inclusió de criteris mediambientals en la gestió i regulació dels recursos hídrics, per cercar-ne la protecció davant la contaminació i, en termes generals, la conservació del medi ambient i de la biodiversitat. Aquestes normes són el resultat d'un canvi de sensibilitat col·lectiva respecte de la percepció tradicional de l'aigua com a factor productiu, i es passa a considerar les masses d'aigua com a part integrant d'un ecosistema, cosa que en fa compatible l'ús i la gestió amb el respecte al cicle hidrològic natural. Hem de destacar pel que fa a aquest canvi d'enfocament, entre altres disposicions, la DMA i la seva transposició a la legislació espanyola des de l'any 2003, actualitzada recentment mitjançant el Reial decret llei 17/2012, així com el Reial decret 1620/2007, que regula la reutilització de les aigües depurades.

Un altre gran objectiu del PAOARIB és optimitzar el cost econòmic de la reutilització d'aigua, atès que els tractaments d'aigües residuals suposen un alt cost que permet mitigar-se en part en poder emprar les aigües depurades esmentades per a altres usos com l'agrícola, en aquest cas.

Finalment, l'administració i la gestió de les aigües regenerades i de les aigües subterrànies concessionàries correspon a les comunitats de regants, que, com a autoritats de dret públic, assumeixen la responsabilitat de les concessions. De tota manera, i com que a les Illes Balears funcionen més de 30 comunitats de regants, la situació de debilitat organitzativa és manifesta. En aquest sentit, la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears destaca el paper important que tenen les comunitats de regants, considerant-les imprescindibles per a la gestió efectiva del Pla, havent-se de procurar el seu enfortiment.

Pel que fa a la legislació balear, el Pla s'ha d'adaptar a les determinacions que estableix el PHIB, que actuen a cada illa de manera equivalent als plans de conca hidrogràfica d'àmbit nacional, instruments de planificació integral l'enquadrament dels quals com a plans territorials especials partint de la Llei 19/2003 de directrius d'ordenació general garanteix la implantació territorial de les infraestructures

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

necessàries. La modernització dels regadius balears ha de suposar, així mateix, un esforç d'adaptació al canvi climàtic, que mitigui els efectes adversos que pogués provocar i millori la capacitat de resposta de les illes davant l'increment de la freqüència amb què es podrien presentar fenòmens climàtics extrems, entre els quals trobem la sequera durant períodes prolongats. D'altra banda, en zones de recursos hídrics naturals escassos com és el cas de les Illes Balears, on cada vegada es recorre més a la utilització en regadiu de nous recursos d'aigua de producció industrial com el dessalatge i la regeneració d'aigües residuals urbanes, la dependència energètica del regadiu s'ha anat incrementant significativament, amb la qual cosa el nou pla ha de preveure entre els seus objectius la sostenibilitat energètica de les actuacions.

D'aquesta manera, els objectius del PAOARIB per al període 2023-2027 serien els següents:

- Fomentar i consolidar l'ús de les aigües regenerades per al reg agrícola.
- Donar suport a la modernització de les explotacions agràries per augmentar la renda i la productivitat agrària, estenent el regadiu sostenible sobre la base de l'aprofitament d'aigües regenerades i altres aigües de fonts no convencionals, implementant també les tecnologies de la informació i la comunicació al sector agrari.
- Contribuir a la consolidació del sistema agroalimentari balear.
- Contribuir a la conservació, la sostenibilitat i el bon estat dels recursos hídrics naturals, disminuint l'explotació d'aigües subterrànies naturals i evitant l'impacte de l'activitat agrària a les masses d'aigua, per combatre així la intrusió salina i la salinització de les terres de conreu per sobreexplotació d'aigües subterrànies i reduir, a més, els abocaments d'aigües depurades que es facin al mar, els quals causen una gran pressió mediambiental sobre aquest element.
- Promoure la creació d'una entitat pública empresarial, que entre altres objectius, pugui gestionar de manera eficaç les infraestructures de reg.

El mitjà per contribuir a la consecució d'aquests objectius és l'execució de les actuacions que es proposen per a cada una de les illes. Per tant, la finalitat d'aquest document consisteix en la identificació, valoració i programació d'aquestes actuacions a cada zona regable. Aquestes actuacions s'estructuren en els vuit programes següents:

- a) Programa d'inversions en infraestructures d'aprofitament i optimització de les aigües regenerades per al regadiu. Inclou les infraestructures ja existents, com les programades en el marc temporal 2023-2027.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

b) Programa d'explotació, manteniment i millora de les instal·lacions de regadiu de les Illes Balears. Inclou els projectes de manteniment, els projectes de millora i els projectes en matèria de seguretat de les infraestructures.

c) Programa de consolidació i modernització del regadiu i foment de l'ús d'aigües regenerades. Inclou els plans de modernització i consolidació del regadiu per a cada sistema d'aprofitament i la mesura agroambiental de foment de l'ús d'aigües regenerades.

d) Programa d'aplicació de la guia de bones pràctiques de reutilització de les aigües regenerades. Inclou l'assessorament i la formació per aplicar la guia de bones pràctiques.

e) Foment de les actuacions de recerca i innovació en la utilització de l'aigua regenerada. Inclou la recerca i posada en pràctica de les tecnologies disponibles per al tractament de les aigües regenerades i, d'altra banda, a través de l'IRFAP, s'han de dissenyar i executar actuacions de recerca agrària en les quals s'inclogui el factor de l'ús de l'aigua regenerada.

f) Actuacions compensatòries de la qualitat de l'aigua regenerada. Inclou actuacions de millora de la qualitat de l'aigua quant a la seva salinitat puntual.

g) Actuacions per impulsar l'eficiència energètica dels sistemes de regadiu d'aigües regenerades. Inclou la implantació, en la mesura que sigui possible, de parcs fotovoltaics dins l'espai de la infraestructura principal de reg.

h) Actuacions mediambientals. Inclou la plantació d'espècies vegetals i arbòries per tal de contribuir a l'absorció de CO₂ i a la millora de la productivitat agrària.

Per altra banda, atenent les característiques i els objectius, les actuacions que preveu aquest Pla s'han agrupat a continuació segons la seva tipologia:

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>

10



Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1709028416677-807847135-5070634204381038205>

CSV: 1709028416677-807847135-5070634204381038205

Illla	Municipi	Actuació	Promotor	Inversió €
Mallorca	Algaida-Montuiri	Reutilització d'aigües depurades d'Algaida-Montuiri	CAIB	1.322.916,20
	Artà	Aprofitament de les aigües residuals depurades a Artà	MAPA	7.775.644,86
	Capdepera	Aprofitament integral de les aigües regenerades de Capdepera	MAPA	6.911.519,47
	Consell-Alaró	Condicionament i millora del regadiu a la Comunitat de Regants de Consell-Alaró	CAIB	4.887.139,98
	Inca	Aprofitament integral de les aigües regenerades d'Inca	MAPA	4.615.631,62
	Lloseta	Reutilització d'aigües depurades de Lloseta	CAIB	531.835,21
	Maria de la Salut	Aprofitament de les aigües regenerades d'Ariany-Sineu i Maria de la Salut	CAIB	6.517.130,37
	Peguera-Calvià	Aprofitament de les aigües residuals regenerades de Peguera-Calvià	MAPA	3.909.380,45
	Santa Maria del Camí	Aprofitament de les aigües regenerades de Santa Maria del Camí	CAIB	1.831.477,88
	Son Servera	Aprofitament de les aigües regenerades de son Servera	CAIB	8.492.468,65
Illla	Municipi	Actuació	Promotor	Inversió €
	Vilafranca	Aprofitament de les aigües regenerades de Vilafranca	CAIB	195.219,27
Menorca	Ciutadella	Aprofitament de les aigües regenerades de Ciutadella	MAPA	6.096.819,12
	Es Mercadal	Aprofitament de les aigües regenerades des Mercadal	MAPA	2.050.594,54
Eivissa	Santa Eulària	Modernització de la xarxa de reg de Santa Eulària-Sant Joan de Labritja	MAPA	3.707.905,41
Formentera	Sant Francesc Xavier	Aprofitament integral d'aigües residuals depurades per al reg	MAPA	8.480.428,38

Fig. 1.- Actuacions projectades a les Illes Balears. Font: DIE.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es



Il·la	Actuació	Interès general	Promotor	Inversió
Mallorca	Projecte de modernització i consolidació del regadiu a partir de l'optimització de les aigües regenerades a Porreres-Felanitx	Llei 9/2009, de 21 de desembre, i Llei 11/2020, de 30 de desembre	SEIASA/Comunitat de Regants de Porreres	7.420.000
	Projecte de modernització i consolidació del regadiu a partir de l'optimització de les aigües regenerades a Porreres-Felanitx. Fase II	Llei 9/2009, de 21 de desembre, i Llei 11/2020, de 30 de desembre	CAIB	2.100.000
	Projecte de modernització i consolidació de la zona especial del regadiu del Pla de Sant Jordi	Llei 11/2020, de 30 de desembre, Llei 14/2000, de 29 de desembre, i Reial decret 2399/1983, de 28 de juliol	CAIB	1.800.000
	Projecte de modernització i consolidació de la zona regable del Campos-Ses Salines	Reial decret 2399/1983, de 28 de juliol	CAIB	25.000.000
	Projecte de modernització i consolidació del regadiu en Sòller	Llei 11/2022, de 28 de desembre, disposició addicional 8a	CAIB	1.400.000
	Projecte de bassa de reg Vilafranca de Bonany	Decret 33/1987, de 21 de maig	CAIB	1.273.000
	Projecte de millora de xarxa principal de reg Capdepera	Llei 53/2002, 30 de desembre	CAIB	1.150.000
Il·la	Actuació	Interès general	Promotor	Inversió
	Projecte d'infraestructures de reg amb aigua regenerada a Calvià	Llei 62/2003, de 30 de desembre	CAIB	5.000.000
Menorca	Projecte d'infraestructures de regadiu amb aigües regenerades a Sant Lluís	Llei 11/2022 de 28 de desembre, disposició addicional 8a	CAIB	7.951.404,92
	Projecte de bassa de reg Es Castell	Llei 53/2002, de 30 de desembre	CAIB	3.500.000
Eivissa	Projecte d'ampliació de la xarxa de reg i millora de la qualitat d'aigua a Santa Eulària des Riu	Llei 14/2000, 29 desembre	CAIB	2.000.000
Formentera	Consolidació del regadiu a partir de l'optimització d'aigües regenerades a l'illa de Formentera	Llei 11/2020, de 30 de desembre	SEIASA/Comunitat de Regants de Formentera	1.060.000
	Projecte tractament d'aigua regenerada a Formentera	Llei 11/2020, de 30 de desembre	CAIB	200.000
Illes Balears	Projecte d'integració mediambiental de les infraestructures de reg amb aigües regenerades de les Illes Balears		CAIB	1.000.000

Fig. 2.- Actuacions previstes a les Illes Balears. Font: DIE.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





G
O
I
B
/

Les alternatives plantejades al DIE són les següents:

- Alternativa 0 (no execució del PAORIB): suposaria no dur a terme totes les mesures relacionades amb la reutilització de l'aigua depurada. De les 36 mesures, 29 varen ser programades perquè la seva execució s'inicià abans del 2021 i la resta durant l'horitzó 2023-2027. D'aquestes 29, actualment, el 72% estan finalitzades, el 14% s'estan executant i l'altre 14% estan pendents d'inici.
- Alternativa 1 (seleccionada): correspon a l'alternativa en la qual es compleixen els objectius ambientals abans del 2027, és a dir, l'adopció de mesures per potenciar i incentivar l'ús d'aigua regenerada com a recurs hídric davant captacions d'aigües subterrànies en usos en els quals ja es fa servir aigua regenerada. Així mateix, llevat que per raons de salut pública degudament acreditades no sigui possible, s'ha d'estendre l'ús d'aigües grises per a usos domèstics i obligar-ne a fer ús als nous edificis d'oficines, establiments turístics i altres edificis d'ús públic i obligar l'ús d'aigües regenerades per a refrigeracions industrials.

Adicionalment, es pretén millorar la qualitat de les aigües d'entrada de les EDAR quant a concentració de clorurs. Per fer-ho, és important millorar les xarxes de sanejament properes a la costa i disminuir les extraccions d'aigües subterrànies amb presència de clorurs.

En els casos en què calgui, per exemple, per un excés de sòlids en suspensió, s'ha de millorar la qualitat de les aigües depurades a totes les zones on l'efluent es destini al reg.

L'ús prioritari de les aigües regenerades és el reg agrícola, per això, i en el context de les Illes Balears i amb la realitat del sector agrari, és imprescindible un pla d'optimització de l'aigua regenerada amb destinació al regadiu que permeti avançar en la solució dels problemes existents per a aquest aprofitament.

Així mateix, s'ha de tenir en compte la infiltració com a alternativa real per a la recuperació d'aqüífers i la reutilització d'aigües grises s'ha d'estendre en nous desenvolupaments urbanístics.

- Alternativa 2: correspon a la consecució dels objectius ambientals el 2027, especialment pel que fa a l'estat quantitatiu de les masses d'aigua subterrània, havent de millorar l'apartat de reutilització i infiltració per tal de reduir les extraccions. L'extensió del seu ús s'ha d'ampliar, i té com a objectiu utòpic final l'abocament 0.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

S'ha d'implantar la generalització de tractaments terciaris a les EDAR juntament amb infraestructures de reg allà on hi hagi demanda. La generalització de tractaments terciaris a les EDAR juntament amb infraestructures de reg allà on hi hagi demanda permetria sostenir i promoure aquesta activitat del sector primari de manera sostenible. L'oferta d'una aigua regenerada de bona qualitat és l'alternativa més adequada per fomentar el sector agrari i protegir el recurs. A més, amb el canvi climàtic i les previsions de disminució de pluja primaveral, a totes les illes caldrà un reg agrícola de reforç per a la supervivència dels conreus i del sector, per la qual cosa cal esperar un augment de la demanda d'aigua per a regadiu de bona qualitat. La utilització d'aigües grises s'ha d'estendre a tots els usos possibles i incrementar la reutilització del recurs. Així mateix, la infiltració d'aigües regenerades en aqüífers s'ha de valorar com a alternativa real davant la falta d'oferta de recurs natural.

Identificació i valoració dels efectes ambientals (art. 18.1.d Llei 21/2013)

Es presenta un apartat on s'identifiquen els potencials impactes ambientals:

- Alteració de la qualitat de l'aire: es tracta d'una afecció directa i temporal que desapareixerà una vegada finalitzades les obres, per la qual cosa es considera reversible i que, a més, quedarà minimitzada amb l'aplicació de mesures cautelars.
- Generació de renous: la presència de maquinària d'obra, el moviment de terres i el muntatge i obra d'enginyeria seran les principals fonts productores de renous. La importància d'aquest efecte és limitada pel seu caràcter directe, temporal i reversible. No obstant això, l'efecte sobre els treballadors serà mínim sempre que es compleixin les mesures de seguretat.
- Contaminació de les aigües: quant a la possible contaminació de la xarxa subterrània, cal considerar, durant les obres, la possibilitat de l'abocament accidental de substàncies perilloses al sòl (combustibles, oli de maquinària...), amb la consegüent contaminació de les aigües i una mala gestió dels residus que es produeixen en l'obra i de la zona de magatzem de material. Es considera un efecte significatiu, indirecte, temporal i reversible. Durant la fase de funcionament, l'ús d'aigües regenerades evita la sobreexplotació de l'aqüífer, contribuint a la seva regeneració, de la mateixa manera que afavoreixen la reducció de l'ús

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





GOIB
/

de fertilitzants, recuperant nutrients per a l'agricultura, i fomentant l'economia circular, per la qual cosa resultaria un impacte positiu.

- Alteració del sòl: durant la fase d'execució del projecte es generaran residus, que causaran el consegüent impacte sobre el medi si no es gestionen correctament. En l'avaluació global de l'impacte sobre el sòl, pot considerar-se significatiu, directe, temporal i reversible. Durant la fase de funcionament, el reg de les terres de cultiu amb aigua de major qualitat provocarà un impacte positiu sobre els sòls i l'edafologia de la zona.
- Impactes sobre la flora i la fauna: la presència de maquinària d'obra, la producció i gestió de RCDs, el moviment de terres i la possibilitat d'abocaments accidentals poden afectar negativament la vegetació de l'entorn. Quant a la fauna, durant la fase de construcció, és possible que hi hagi alteracions en el comportament dels animals que habiten la zona i els voltants, sobretot pel moviment de maquinària, el renou, les emissions de partícules a l'atmosfera (principalment de pols) i el trànsit de persones, causant un impacte significatiu, indirecte, temporal i reversible sobre la fauna.
- Impacte paisatgístic: l'existència de la infraestructura necessària per a dur a terme les obres descrites en el projecte (ocupació del sòl), així com la presència de maquinària en la zona i les àrees de magatzem de material, a més de la producció de residus, els moviments de terra i les tasques de muntatge i obra d'enginyeria implicaran que la qualitat visual de la zona es vegi minvada a conseqüència d'una sobrecàrrega en el paisatge d'infraestructures artificials. Totes aquestes actuacions implicaran afeccions temporals i reversibles al paisatge, en la mesura en què les zones afectades per l'execució de l'obra es recuperin de manera natural o bé aplicant mesures correctores.

Consultes administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 19 de la Llei 21/2013, l'òrgan ambiental va realitzar, amb data 27 i 30 d'octubre de 2023, les consultes a les administracions i entitats següents:

- Servei de Canvi Climàtic (DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic), de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia.
- Servei de Salut Ambiental (DG de Salut Pública), de la Conselleria de Salut.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

- Servei d'Estudis i Planificació (DG de Recursos Hídrics), de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- Servei d'Aigües Subterrànies (DG de Recursos Hídrics), de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- Servei de Gestió del DPH (DG de Recursos Hídrics), de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- Servei d'Espais Naturals (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Protecció d'Espècies (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Planificació al Medi Natural (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei d'Ordenació del Territori, del Departament d'Ordenació Territorial i Turística, del Consell Insular de Menorca.
- Direcció Insular de Medi Ambient, del Departament de Medi Ambient, Reserva de la Biosfera i Cooperació del Consell Insular de Menorca.
- Direcció Insular de Cultura i Patrimoni, del Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca.
- Servei d'Ordenació del Territori, del Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Lluita contra l'Intrusisme del Consell Insular d'Eivissa.
- Servei de Patrimoni, del Departament de Cultura, Educació i Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa.
- Servei de Gestió Ambiental, del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència del Consell Insular d'Eivissa.
- Àrea d'Urbanisme, Turisme i Activitats Econòmiques, del Consell Insular de Formentera.
- Àrea d'Acció Social (Cultura i Patrimoni), del Consell Insular de Formentera.
- Àrea de Medi Ambient, del Consell Insular de Formentera.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular d'Infraestructures i Mobilitat, del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Patrimoni, del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca.
- FELIB.
- Federació d'Associacions de Veïns de Palma.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





GOIB

- Federació d'Associacions de Menorca.
- GOB.
- GOB Menorca.
- GEN GOB Eivissa.
- Amics de la Terra Mallorca.
- Amics de la Terra Eivissa.

S'han rebut els informes següents:

- Informe del Servei d'Espais Naturals (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural:

Es conclou que:

- 1. S'informa favorablement el PAOARIB atès que es considera que no causarà impactes negatius sobre els espais naturals protegits de les Illes Balears i que l'execució del Pla redundarà en una millora dels recursos hídrics, de la seva qualitat i del seu aprofitament, la qual cosa determinarà un millor estat dels ecosistemes agraris que es troben dins dels espais naturals protegits.*
- 2. Cal recordar que qualsevol de les actuacions, projectes, plans o programes que es desenvolupin derivats de l'execució del PAOARIB dins els espais de rellevància ambiental de les Illes Balears s'hauran de sotmetre a l'informe preceptiu de l'espai afectat, d'acord amb els articles 21 i 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per la conservació dels espais de rellevància ambiental.*
- 3. Respecte a la XN2000, s'informa que aquesta activitat no té relació directa amb la gestió dels llocs de la Xarxa Natura 2000 ni és necessària per gestionar-los; i que no els afectarà de manera apreciable, sigui individualment o en combinació amb altres plans, programes o projectes.*

- Escrit del GOB Menorca:

Es fan les consideracions següents:

Errors en la descripció i la consideració d'aigües aprofitables per a reg

A la taula 13, i al text corresponent a l'apartat 2.1.4.3.2 del document, es detecten els següents errors:

- La depuradora de Cala en Porter també s'usa per al reg de la vinya ubicada al davant de l'EDAR, corresponent a la finca de Torralbenc.*
- La depuradora de Sant Climent figura oficialment com que l'efluent s'aboca a un torrent, però l'aigua no es detecta en el barranc, per la qual cosa sembla que encara s'estaria abocant a un pou d'infiltració.*

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

- La depuradora des Mercadal no hauria d'estar marcada en verd. Atesos els criteris del document, aquelles depuradores que excedeixin dels 400 mg/l de clorurs no poden ser destinades al reg (agricultura, golf o reg de jardins urbans) sense que hi hagi perill de salinització del sòl i l'aqüífer. Es vol fer notar que l'esmentada depuradora presenta uns clorurs d'entre 1000 i 2000 mg/l, per la qual cosa no hauria d'estar marcada ni en verd ni en groc.
- Les depuradores de Sant Lluís, Ferreries, Cala Galdana i Coves Noves s'haurien de marcar en groc atès que sovint excedeixen els 400 mg/l de clorurs.

Objectius superiors que ha de complir el Pla

Cal tenir present que existeix legislació i instruments que defineixen marcs generals, dins dels quals s'ha de situar un Projecte com el que aquí es promou. En aquest sentit, se citen:

- La Llei 7/2021 de Cambio Climático y Transición Energética, que disposa a l'article 19.2 la necessitat d'elaborar una sèrie d'orientacions estratègiques sobre l'aigua i el canvi climàtic, que tenguin com a objectiu establir les directrius i mesures que haurà de contemplar la planificació i la gestió de l'aigua a tot l'Estat, atès que l'adaptació al canvi climàtic en matèria de recursos hídrics s'ha de convertir en l'eix vertebrador de les estratègies de transició del sector de l'aigua.
- Les esmentades Orientacions Estratègiques sobre Aigua i Canvi Climàtic, aprovades pel Consell de Ministres de 19/07/22. Dins dels instruments d'aquesta Estratègia hi figura un Pla d'Acció d'Aigües Subterrànies que planteja com a principals línies d'acció, entre d'altres:
 - L'ampliació i la millora de les **xarxes de control**.
 - La protecció enfront del deteriorament de les aigües subterrànies, **particularment enfront de nitrats i plaguicides**.
- L'Estratègia espanyola d'Economia Circular per a reduir la generació de residus i millorar l'eficiència en l'ús dels recursos, aprovada pel Consell de Ministres de 02/06/2020, que marca una sèrie d'objectius quantitatius a assolir en 2030, entre els quals es troba millorar un 10% l'eficiència en l'ús de l'aigua. Específicament i en relació al regadiu, el citat document afirma que «se priorizarán proyectos de modernización de acuerdo con los criterios de la planificación hidrológica **en los que se sustituyan aguas superficiales o subterráneas por aguas regeneradas**, en el marco de un desarrollo territorial equilibrado, sostenible y ordenado de nuestras zonas rurales.»

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





- El Reial decret legislatiu 1/2001 que aprova el Text Refós de la Llei d'Aigües estableix a l'article 55, que els titulars de les concessions administratives d'aigües i tots aquells que per qualsevol títol tinguin dret al seu ús privat, **estaran obligats a instal·lar i mantenir els corresponents sistemes de mesurament que garanteixin informació precisa** sobre els cabals d'aigua consumits o utilitzats. **Una legislació que fa vint-i-dos anys que està en vigor.**
- La Llei 10/2001 del Pla Hidrològic Nacional estableix a la Disposició Addicional Dotzena, sobre el Control dels drets concessional, que:
 - Els titulars de drets concessional **estan obligats a instal·lar i mantenir els corresponents mitjans de mesurament i informació sobre els cabals utilitzats**, en el termini màxim de quatre anys a partir de l'entrada en vigor de la Llei. Per tant, **fa devers divuit anys que està en vigència tal obligació.**
 - Es qualifiquen com a greus les infraccions derivades de l'incompliment de l'establert a l'apartat anterior. **La reiteració serà causa suficient per a la declaració de caducitat de la concessió.**

Les actuacions que s'incorporen a la proposta de Pla General d'aprofitament i optimització d'aigües regenerades amb destinació al regadiu a les Illes Balears 2023-37, **han de complir aquests requisits previs.**

Obligació d'aplicar la recuperació de costos

L'aplicació de la recuperació de costos en els serveis relacionats amb l'aigua és obligat per la normativa europea, estatal i autonòmica:

- La Directiva 2000/60/CE que estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües diu al seu article 9 que **s'ha d'aplicar el principi de la recuperació de costos dels serveis relacionats amb l'aigua i exigeix garanties, a més tardar en 2010**, per tal que la política de preus de l'aigua proporcionï incentius adequats perquè els usuaris utilitzin de forma eficient els recursos hídrics.
- El Reial decret 1159/2021 que modifica el Reglament de la Planificació Hidrològica disposa al seu article 44 que **es considera una mesura bàsica l'aplicació del principi de recuperació dels costos dels serveis relacionats amb la gestió de les aigües.**
- El Reial decret 49/2023 que aprova el Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears estableix al seu article 44 la Recuperació de

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





GOIB



Costos en la prestació dels serveis d'aigua i obliga a repercutir els costos dels serveis relacionats amb la gestió de l'aigua als diferents usuaris finals.

Al Programa d'explotació, manteniment i millores de les instal·lacions de reg, detallat al punt 5.2 del document, s'explica que és el Govern de les Illes Balears, mitjançant la Conselleria d'Agricultura i Pesca amb encàrrecs de gestió a l'empresa TRAGSA, qui assumeixi les actuacions de manteniment dels regadius amb aigües regenerades que s'esmenten en el Pla.

Per al manteniment de les infraestructures de regadius d'aprofitament d'aigües regenerades a les quatre illes que componen l'arxipèlag balear, es destina un pressupost actualment d'1.500.000 €, que inclou la realització de les diferents tasques i que té una durada de dos anys. El 30 de novembre del 2022 va acabar el projecte de manteniment que s'ha desenvolupat en els dos anys anteriors i està previst un nou projecte bianual que incrementi el pressupost fins a 2.000.000 €, a conseqüència de la incorporació de nous regadius i que es començarà a executar el gener del 2023. Per tant, en el marc temporal que inclou el PAOARIB, es podran dur a terme.

La taula 16 inclou les actuacions que es podrien dur a terme a les Illes Balears amb aigua regenerada en l'horitzó del Pla 2023-2027, amb una inversió prevista de 60,8 milions d'euros.

La taula 17 mostra projectes de manteniment entre 2023 i 2027 per import de 6 milions d'euros.

La taula 18 detalla els projectes de millora i estima el pressupost en 2,5 milions.

La taula 19 preveu despeses en projectes de seguretat de les infraestructures per valor de 450.000 euros.

No es detecten a la documentació mencions **que apuntin a cap mena d'aportació econòmica per part dels potencials beneficiaris** que obtindrien l'aigua.

No hi ha en el document un capítol dedicat al pressupost, que permeti veure la previsió d'ingressos derivats de l'assumpció de costos per part dels beneficiaris.

Aquesta situació contradiu la normativa abans exposada. Es considera que qualsevol nova infraestructura que es vulgui habilitar en aquest sentit **ja ha de preveure i explicitar les corresponents mesures de repercussió de costos als usuaris.**

La incorporació d'aigües provinents d'altres orígens

A l'apartat 5.7, el document reconeix que la salinitat puntual que s'aprecia a les aigües regenerades obliga a fer, principalment a les infraestructures properes al litoral, actuacions que anomena «compensatòries» per corregir els nivells de clorurs, amb l'objectiu de complir els paràmetres que estableix la normativa vigent d'ús d'aigua regenerada per a reg agrícola.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





D'aquesta manera, es plantegen dues vies:

- Dissoldre amb aigües subterrànies. Cosa que contradiria l'objectiu del mateix projecte de disminuir les extraccions d'aigües subterrànies i també la **legislació citada a l'inici** del present escrit. Amb els volums que s'estan preveient, la presència de salinitat s'hauria de resoldre amb enormes increments d'extraccions subterrànies.
- Dissoldre amb aigües dessalades. Cosa que **agreujaria l'incompliment**, també esmentat, d'haver de repercutir els costos, que en aquest serien molt més elevats.

*Per evitar aquests perjudicis ambientals i els incompliments de normatives superiors, es demana que es plantegin únicament actuacions potencials en casos de **garanties clares de qualitat** de l'aigua depurada i de **substitució evident de regadius existents**, que permetin reduir de manera efectiva les extraccions d'aigua subterrània.*

La mala experiència del cas de Ciutadella, regar amb aigua que incompleix els paràmetres de qualitat

A Menorca es troben habilitades dues grans basses de reg per emmagatzemar aigües residuals, que figuren a la taula 15 del document.

En el cas de Ciutadella, no es van voler atendre els advertiments (evidents, per altra banda) de l'elevat nivell de clorurs que presenten les aigües urbanes de Ciutadella, atès que s'abasteixen d'un aqüífer molt esgotat

*En aquests darrers anys s'ha permès (de manera irresponsable, a judici d'aquesta associació) que l'aigua depurada fos usada per a reg a diferents finques. Les queixes dels mateixos usuaris han aturat aquesta dinàmica que es pot traduir en **serioses afeccions a la fertilitat de la terra** i ara s'està a l'espera que l'increment proporcional en l'ús de l'aigua provinent de la dessaladora permeti reduir la presència de clorurs.*

*Això no obstant, si es consulta el Pla municipal de gestió sostenible de l'aigua i d'emergència per sequera, es constata que la previsió de creixement de la població **no permetrà deixar descansar l'aqüífer** i que, per tant, és molt probable que la situació de manca de qualitat de l'aigua depurada persisteixi.*

Es fa constar aquest cas conegut, perquè es van invertir 6 milions d'euros públics, del Ministeri, en una dotació que no es pot utilitzar i que potser ha causat perjudicis als terrenys o a l'aqüífer.

L'experiència de Mercadal: incentivar nous regadius que després no es poden atendre

El cas de Mercadal, on també es va construir una bassa de reg per part del Ministeri, és un exemple de l'efecte que es pot causar si no es prioritza que el reg d'aigües

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





regenerades serveixi efectivament per a substituir extraccions existents de les aigües subterrànies.

En aquella zona no hi havia pràcticament regadius i les institucions públiques van fer una tasca d'incentivar els cultius intensius per a poder aprofitar les aigües depurades. Però diversos problemes en la infraestructura general de sanejament provoquen que l'aigua sigui extremadament salada i es va haver de suspendre el servei a les finques. Unes finques que ara ja tenen el seu negoci basat en el regadiu i que, si no reben aigua depurada, **l'extreuen del subsol**. Amb la qual cosa s'han acabat incentivant unes majors extraccions que en la situació prèvia.

La conclusió d'aquestes dues experiències és que només té sentit, com bé indica la normativa vigent, destinar aigües regenerades a substituir extraccions d'aigües subterrànies o superficials, **però no aplicar-les per incentivar noves zones de regadiu**.

La presència de substàncies perilloses a Sant Lluís

El Pla preveu habilitar (taula 16) dues instal·lacions més per a reg amb aigües depurades a Menorca. Es tracta dels casos de Sant Lluís (quasi 8 milions d'euros) i des Castell (3,5 milions).

Cal tenir present que Sant Lluís és un municipi amb molta presència turística i, per tant, és habitual que les dotacions per depurar aigua es vegin depurades per l'acumulació de persones durant la temporada turística, motiu pel qual **és fàcil que repercuteixi en baixa qualitat de depuració**.

Així mateix, cal tenir present que Sant Lluís té un polígon industrial i, per tant, un perill permanent de rebre components industrials que les depuradores no poden separar, amb substàncies **potencialment molt contaminants i persistents**.

Les aigües residuals urbanes són recollides per la xarxa de sanejament municipal i arriben a les estacions depuradores. L'aigua d'entrada a les depuradores, anomenada tècnicament aigua residual municipal de clavegueram (ARC) és tractada amb l'objectiu de reduir-ne la càrrega contaminant i retornar-la al medi o ser reutilitzada en les millors condicions possibles. Però hi ha una sèrie de substàncies que no poden ser capturades ni eliminades a les estacions depuradores i que, per tant, surten a l'efluent, que en el cas que aquí ocupa es vol usar per a regadiu.

Al respecte, es vol cridar l'atenció que el darrer informe publicat per l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental sobre les aigües que arriben del clavegueram municipal (ARC) adverteix que Sant Lluís mostra un incompliment del 61,6%. O sigui, que més de la meitat de l'aigua que arriba a la depuradora incompleix la reglamentació implantada per garantir la correcta depuració: <https://abaqua.cat/ca/seccio/3-7qualitat-de-les-aigues-residuals-dentrada-del-clavegueram-municipal/>

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





G
O
I
B
/

*S'ha d'advertir que tota la zona on es vol aplicar el reg amb aigües depurades es troba qualificat com a Àrea de Protecció de Risc per contaminació d'aqüífer.
En conseqüència, cal tornar a pensar seriosament la viabilitat real d'un projecte com el present.*

La presència de substàncies perilloses as Castell

El Pla preveu usar les aigües depurades de la depuradora conjunta Maó-Es Castell. Aquí cal advertir dels repetits episodis de salinització que es deriven del mal estat del col·lector unitari de Maó que passa pel port i que periòdicament afecten la qualitat de l'aigua.

*També s'ha de tenir present que aquesta EDAR rep **les aigües industrials de Maó i des Castell, així com l'efluent de la depuradora de l'abocador de Milà**, fets que representen un potencial perill de presència de metalls pesants o altres substàncies tòxiques persistents.*

La manca de garantia en la substitució d'aigües subterrànies

El Pla no detalla quines són les finques de regadiu que substituiran l'ús d'aigua d'aqüífer per aigües regenerades, detall que probablement oferiran els projectes que es deriven de la present planificació.

*Però el Pla sí que hauria d'incorporar criteris per veure fins a quin punt es produiran substitucions d'extraccions actuals, tal com marca l'Estratègia d'Economia Circular abans esmentada i com marca l'objectiu número 4 del mateix Pla que aquí s'analitza quan es planteja «Contribuir a la conservació, la sostenibilitat i el bon estat dels recursos hídrics naturals, **disminuint l'explotació d'aigües subterrànies naturals i evitant l'impacte de l'activitat agrària a les masses d'aigua**, per combatre així la intrusió salina i la salinització de les terres de conreu per sobreexplotació d'aigües subterrànies...»*

*Així mateix, **el Pla hauria de fixar criteris** per assegurar que les finques beneficiades compleixen prèviament amb els requisits legals, com ara*

- Les Orientacions Estratègiques sobre Aigua i Canvi Climàtic derivades de l'article 19.2 de la Llei 7/2021 de Cambio Climático y Transición Energética.*
- L'article 55 del Reial decret legislatiu 1/2021 que aprova el Text Refós de la Llei d'Aigües.*
- La Disposició Addicional Dotzena de la Llei 10/2001 del Pla Hidrològic Nacional.*

A tal efecte, es proposa que el Pla incorpori l'obligació de clarificar, en el desenvolupament de cadascun dels projectes o actuacions previstes, les següents informacions:

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es



- Quants regadius hi ha en aquestes zones?
- Quants dels regadius existents compten efectivament amb concessions habilitades per al reg.
- Quants dels regadius disposen de sistemes de mesurament de les extraccions.
- Quants dels regadius existents comuniquen les extraccions realitzades a l'organisme competent.
- Quines mesures s'han previst en cas de generar, en finques que ara són de secà, cultius que necessitin regadius si en qualque moment la qualitat de l'aigua no és apta per al reg (com ha passat a Mercadal i Ciutadella), per tal d'evitar que les finques implicades acabin extraient una aigua subterrània que ara no extreuen.
- Quines mesures s'han pres perquè el foment de nous regadius no es tradueixi en un augment de contaminació per nitrats i plaguicides.

- Informe de la Direcció Insular de Patrimoni, del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca:

S'informa que:

El Pla General remès no detalla actuacions concretes a damunt del territori que puguin ser objecte d'informe per part d'aquesta Direcció Insular. Les actuacions futures que preveu el pla hauran de tenir en compte les possibles afeccions patrimonials. En tractar-se d'instal·lacions de llarg recorregut (canonades) s'han de contemplar les possibles afeccions a jaciments arqueològics i a elements etnològics com sínies, canaletes, parets, molins, barraques, etc. A tal efecte, els projectes han de contemplar un estudi dels possibles elements existents i afectats, elaborat d'acord amb el treball de camp, i a la consulta dels catàlegs municipals de patrimoni i a la relació d'elements declarats Bé d'Interès Cultural i Bé Catalogat (la localització d'aquests elements es pot visualitzar en el visor de patrimoni del Consell:

http://www.conselldemallorca.info/sit/phistoric/index_ca.html

- Informe del Servei de Protecció d'Espècies (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural:

Es conclou que:

Segons el criteri del Servei de Protecció d'Espècies, no és previsible que el desenvolupament del pla pugui suposar un efecte destacable sobre les espècies

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

protegides o catalogades. Tot i això, recomanem incorporar al document d'abast les següents consideracions:

- Als projectes que es portin a terme en desenvolupament del Pla, s'haurà d'avaluar la possible presència d'espècies protegides a la zona i establir les mesures adients per tal de minimitzar-ne els possibles efectes.
- Per a la plantació de massa arbòria per crear embornals de CO₂, recomanem l'ús d'espècies autòctones i resistents a la sequera, preferentment provinents del viver forestal de Menut.
- A les basses de reg, es recomana la instal·lació d'infraestructures per evitar l'ofegament de fauna com plataformes salvaocells o rampes basculants, que permetin sortir de l'aigua, afavorint la supervivència de les espècies.
- A Eivissa, la creació de petites basses podria contribuir a l'establiment de nous punts de reproducció per al calàpet (*Bufotes balearicus*), que compta amb una població molt amenaçada a aquesta illa.
- Entre les accions ambientals que es portin a terme a Eivissa i Formentera, a més de les previstes, es recomana la creació de refugis per a sargantanes i la instal·lació de trapes per a la captura de serps invasores.

- Informe de l'Ajuntament de Calvià (Mallorca):

Es fan les següents consideracions:

1. Incorporació d'aspectes desenvolupats a l'Ordenança de gestió sostenible de la reutilització de l'aigua de Calvià

L'ORDENANÇA MUNICIPAL DE GESTIÓ SOSTENIBLE DE LA REUTILITZACIÓ DE L'AIGUA AL MUNICIPI DE CALVIÀ (BOIB nº 24 de 23/02/2023), redactada per Calvià 2000, integra les normatives supramunicipals que li són aplicables i les particularitats municipals, incloent-hi a més de les aigües regenerades gestionades per Calvià 2000 aquelles aigües reciclades (grises i pluvials) gestionades pels usuaris finals. Tot i que no és el seu àmbit principal, hi ha diversos apartats que fan referència a l'ús d'aigua regenerada en el reg agrícola. A tall de referència:

A l'article 1, dins l'abast de l'ordenança s'estableix com a finalitat, entre d'altres:

Fomentar la reutilització sostenible de les aigües regenerades per a aquells usos (urbà, agrícola, ambiental, recreatiu i industrial) dels quals es disposa de concessió, ampliant-los en funció de les necessitats que a mitjà-llarg termini puguin sorgir i considerant el context socioeconòmic municipal, a través d'una estratègia de sostenibilitat ambiental i d'economia circular lligada a la conscienciació i sensibilització ciutadana dels beneficis que reporta la reutilització.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>



Minimitzar els riscos sanitaris, adequant la qualitat de l'aigua regenerada als usos previstos, reduint els temps d'exposició, assegurant la fiabilitat dels processos de tractament en les ERAs (Estació Regeneradora Aigües Residuals) així com la formació del personal que les manipuli o usi. En tots els casos (regenerades i reciclades), s'estableixen pautes de gestió, maneig i control per a minimitzar els riscos.

A l'article 14. Usos i qualitats, apartat 5, es regulen les condicions de qualitat aplicables pels usos agrícoles i les responsabilitats:

5. En el cas d'usos agrícoles associats a comunitats de regants titulars de concessions d'aigües depurades, es fomentarà la utilització d'aigües regenerades amb qualitat 2.1. És responsabilitat del titular de la concessió, obtenir, bé per mitjans propis o externs, la qualitat requerida, assegurant la gestió continua del risc perquè la reutilització de l'aigua regenerada es realitzi de manera segura complint amb els requisits establerts en aquesta ordenança i en les diferents normatives.

El manteniment i gestió del sistema de reutilització és responsabilitat del titular de la concessió, comunitat de regants i usuaris/àries finals, havent d'aplicar les mesures preventives i procediments de gestió necessaris per a la minimització dels riscos. En qualsevol cas, l'Ajuntament podrà arribar a acords i establir convenis per a la cooperació en projectes de desenvolupament agrícola impulsats per associacions d'usuaris/àries i/o administracions competents en la matèria, sempre que es tracti de mesures d'interès per al desenvolupament rural del municipi.

A l'article 17. Gestió del risc, s'estableixen les condicions tècnic-administratives en què s'haurà de desenvolupar el pla de riscos de cada utilització, puntualitzant en:

1. S'elaborarà un Pla de Gestió del Risc per a minimitzar el risc de les aigües regenerades municipals, especialment quan s'apliquin al reg agrícola. La seva finalitat és assegurar que les aigües regenerades municipals s'utilitzen i gestionen de manera segura i que no comporten cap risc, a través d'una gestió proactiva del risc.

A l'article 20, transport a través de vehicles cisterna o dipòsits mòbils, s'estableixen les normes per aquest tipus de transport, deixant-se oberta la possibilitat d'acords amb usuaris agrícoles:

11. L'Ajuntament podrà arribar a acords i establir convenis per a la cooperació en projectes de desenvolupament agrícola impulsats per associacions d'usuaris/àries i/o administracions competents en la matèria, sempre que es

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B



tracti de mesures d'interès per al desenvolupament rural del municipi. En tal cas, seran aplicables les condicions descrites en l'article 14 de la present ordenança.

A l'annex I, Bones pràctiques d'ús, es recullen algunes recomanacions per a la correcta utilització de les aigües regenerades. El que fa referència al reg agrícola és el següent:

a) Reg urbà, agrícola i de camps de golf

- Es prioritza sempre que sigui possible, els sistemes de reg localitzat per la menor aerosolització i, per tant, menors riscos sanitaris.*
- En el cas de regs urbans (parcs, jardins públics, mitjanes, cementiris...), es recomana establir limitacions de reg (horari) i accés a zones regades.*
- Haurà de minimitzar-se el risc d'embassament, assegurant que l'escolament superficial queda confinat en el mateix terreny, recolzant-se en sistemes d'automatització i control, com poden ser sensors d'humitat de sòl, pluviometria, estacions meteorològiques... per a ajustar les dosis de reg necessàries per al desenvolupament vegetatiu. Les dosificacions dependran del tipus de vegetació, però com a criteri general es recomana no superar 10 l/m²/dia a l'estiu i els 5 l/m²/dia a l'hivern.*
- En qualsevol zona freqüentada pel públic, es recomana que els punts de subministrament d'aigua regenerada estiguin dotats de tancament/seguretat (per exemple, maneta desmuntable), senyalitzant-se l'ús d'aigua regenerada o aigua no potable.*
- No es podran regar amb aigües regenerades les zones de solàrium de piscines.*
- Es recomana evitar el seu ús en centres hospitalaris, sanitaris, llars i residències per a ancians o guarderies, així com en grups de risc per a evitar la ingestió accidental, contacte amb aliments o altres. En cas d'autoritzar-se, hauran d'extremar-se els controls i la seva aplicació.*
- En cas d'aplicar-se en camps d'esport, ha d'indicar-se als seus usuaris, l'origen de l'aigua i procedir a la desinfecció en cas de produir-se ferides. Queden exclosos d'aplicació aquells camps d'esport amb caigudes habituals (futbol, rugbi...).*
- Si el reg és agrícola i per a usos de qualitat d'aigua regenerada 2.1 o 2.2, es recomana interrompre l'aplicació, dues setmanes abans de la recol·lecció de la collita. En el cas d'arbres fruiters, la fruita no ha de ser recollida del sòl. En qualsevol cas, han d'extremar-se les mesures d'higiene en la recol·lecció i en el maneig dels productes en destí.*

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





G
O
I
B
/

Es recomana que tots els elements de les instal·lacions de reg siguin inspeccionats regularment, a fi de complir les exigències del Reial decret 487/2022, de 21 de juny, on

- S'estableixen els criteris sanitaris per a la prevenció i control de la legionel·losi, especialment si hi ha risc d'aerosolització (reg per aspersió).*
- Els residents i usuaris, estaran informats que s'està utilitzant aigua regenerada o reciclada per a regar, mitjançant la col·locació dels mitjans de notificació adequats a través de panells informatius visibles, advertint que s'eviti el contacte amb l'aigua.*
- En el cas que s'utilitzi reg per aspersió i per a evitar o minimitzar el contacte directe de les persones amb l'aigua, s'inclouen les següents recomanacions, prioritzant sempre que sigui possible la minimització de l'aerosolització:*
 - El reg es farà preferentment de nit o quan les instal·lacions estiguin tancades al públic, programant-ho de manera que les plantes disposin del temps suficient per a eixugar-se abans que els usuaris tinguin accés a la zona regada.*
 - No haurà de regar-se en dies amb vent o quan el vent bufa cap a zones sensibles.*
 - Es recomana utilitzar aspersors tipus emergent sota l'efecte de la pressió que romanen tapats a nivell del sòl quan estan fora de servei.*
 - En cas que existeixin fonts d'aigua potable pròximes, hauran de reubicar-se, i en cas que no sigui viable, hauran d'estar protegides dels aerosols d'aigua regenerada que puguin caure directament o per acció del vent.*
 - Els aerosols generats pels aspersors no han d'arribar de manera permanent als treballadors, vies de comunicació asfaltades o àrees habitades, establint-se si cal, obstacles, pantalles o barreres que limitin la propagació.*
 - Es recomana que els aspersors siguin de curt abast o baixa pressió.*
 - En el cas que existeixin habitatges, carreteres o altres vies de comunicació a menys de 100 metres de la zona de reg, sense cap protecció en forma de paravents, només podrà utilitzar-se el reg a baixa pressió i ruixadors amb capçals de gota gruixuda i altura de gota inferior a 50 cm. En cas de reg a alta pressió, haurà d'existir una pantalla que garanteixi la impossibilitat de dispersió d'aerosols.*

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es



S'estableix com a recomanació, les següents distàncies de seguretat:

Instal·lació	Distància (m)	Particularitats
Pous captació comunitaris d'aigües potables	50	Si no hi ha protecció, s'ha de duplicar distància
Pous privats proveïment	30	Si no hi ha protecció, s'ha de duplicar distància
Zones pròximes a habitatges	50	Excepte si hi ha paravents
Vies de comunicació	15	Excepte si hi ha paravents
Límit de propietat	10	Excepte si hi ha paravents

- En el cas de regs en camps de golf (gespa en carrers o greens), es recomana no regar en les hores que hi hagi jugadors en el camp, ni en les vies de comunicació adjacents.

Se sol·licita que es tingui en compte aquesta Ordenança municipal com a referència a l'apartat de **COORDINACIÓ AMB ALTRES INSTRUMENTS DE PLANIFICACIÓ**, atès que és un instrument de planificació que té un elevat grau d'interacció amb el Pla.

Se sol·licita la incorporació dins del text del Document Inicial de l'Avaluació Ambiental Estratègica de l'esmentat Pla i en el text definitiu del Pla aquells aspectes i prescripcions tècniques sobre l'ús agrícola desenvolupats dins l'ordenança que no es trobin recollits al text inicial del Decret.

2. Adaptació de text del Decret

A l'apartat 2.1.4.3.2. Aigües depurades i regenerades, a la taula corresponent a volum mitjà anual, la descripció tècnica dels tractaments i punts d'abocament no està actualitzada, essent les condicions actualment:

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es



Depuradora	Tractament	Punt d'abocament	Comentaris
Edar Bendinat	Tractament secundari/terciari	Reg de zones verdes i jardins, reg camps de golf i emissari	
Edar Calvià	Tractament secundari/terciari	Torrent i reg agrícola	Reg agrícola en procés de regularització
Edar Peguera	Tractament secundari	Reg agrícola i emissari	Tractament terciari en fase de posada en marxa de tractament terciari. Reg agrícola en procés de regularització
Edar Santa Ponça	Tractament secundari/terciari	Reg de zones verdes i jardins, reg de camps de golf, reg agrícola i emissari	Reg agrícola en procés de regularització

Se sol·licita la modificació d'aquesta taula incorporant la informació actualitzada.

3. Propostes d'incorporació de noves infraestructures

A l'apartat 5.1. Identificació de les infraestructures existents i planificació de les noves infraestructures necessàries per assolir els objectius que fixa el pla es refereixen les actuacions proposades pel període 2023-2027, que es finançaran a través dels fons CAIB, els fons del factor d'insularitat i els fons provinents de l'impost de Turisme Sostenible (ITS). Es proposa la incorporació d'altres propostes que presenten interès municipal dins l'àmbit del desenvolupament del món agrícola del municipi i la gestió dels recursos hídrics. La valoració d'aquestes obres són orientatives, essent necessari realitzar un estudi de detall de cada una d'elles i un pressupost detallat en funció de les condicions finals d'execució.

4.1. Proposta d'instal·lacions de regulació a la Depuradora de Calvià

Proposta d'execució període 2023-2024.

Valoració del projecte: 120.000 € (iva no incl.)

Actualment, està en fase de finalització la reforma de l'Edar de Calvià, on es contempla la incorporació d'un sistema de tractament terciari i una estació d'impulsió d'aigua apta pel reg.

Hi ha dues comunitats de regants en fase de constitució que, inevitablement, hauran de disposar de qualche mecanisme de coordinació per tal que cada un d'ells tingui garantits els cabals que finalment els siguin concedits. El sistema més segur i més eficient energèticament és que es disposi d'un únic dipòsit de regulació situat al punt de major cota (...); a aquest dipòsit seria on Calvià 2000 entregaria l'aigua tractada i des d'on els diferents usuaris es distribuïrien els volums concedits. El dipòsit no hauria de tenir un dimensionament excessiu, podent plantejar-se una capacitat de regulació aproximada de 1.200 m³ de capacitat i substituir les connexions entre depuradora i

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





G
O
I
B
/

aquest dipòsit i inclusió de sistemes de control de funcionament de les bombes i mesurament de cabals (...)

3.2. Proposta d'interconnexió entre Peguera i Santa Ponça i incorporació d'una bassa de regulació Proposta d'execució: període 2025-2027.

Valoració del projecte: 5.000.000 € (iva no incl.)

Quant a les depuradores de Peguera i Santa Ponça es proposa incorporar una actuació a mitjà termini que permeti el transvasament d'aigua entre ambdues zones. A proposta municipal incorporada a la revisió del Pla General d'Ordenació Urbana, es planteja la unificació de les estacions depuradores de Peguera, Santa Ponça i Bendinat a un únic centre de tractament, situat previsiblement a la zona de l'actual depuradora de Santa Ponça. En tal cas, s'haurà de retornar l'aigua tractada a aquest centre fins al dipòsit de regulació de Peguera per mantenir la reutilització a les finques integrades a la comunitat de regants.

A falta d'un estudi en profunditat, inicialment el traçat més adequat seria seguint el mateix traçat del passeig Calvià i pujada pel torrent de Torà (tal com estan les xarxes actuals). Aquesta conducció tindria una longitud total de 7.000 m i podria ser de doble direcció en funció de la producció d'aigua de reg, essent necessari ubicar un bombament per vèncer el desnivell a la zona de Costa de la Calma, valorat en 200.000 €. També es planteja la possibilitat d'utilitzar un procediment mixt de Perforació Horitzontal Dirigida per salvar aquests desnivells (valorat en 2.700.000 €) i col·locació amb excavació (valorat en 1.500.000 €). També es contempla la instal·lació d'una estació de bombament situada a la depuradora de Santa Ponça, valorat en 200.000 €. A l'estudi d'unificació de les depuradores de Santa Ponça-Peguera-Bendinat que es va incloure en el PGOU de Calvià es preveia una reserva de sòl suficient per a la futura construcció d'una bassa de regulació d'aigua per la reutilització en usos que requereixin qualitat 2.1 (reg agrícola, camps de golf, etc.), amb un dimensionament aproximat de 100.000 m³. Aquesta bassa de regulació estaria comunicada amb la bassa de Peguera i sonaria servei a la Comunitat de regants de Peguera i als regants agrícoles de la zona de Santa Ponça, així com permetre una millor laminació de les puntes de cabal tractades a la depuradora i optimitzar la seva reutilització, minimitzant l'abocament per emissari submarí. Aquesta bassa s'ha valorat en 600.000 €.

Una ubicació adient seria a la zona de reserva situada dins la finca de Sa Porrassa, deixant l'espai de la finca de Santa Ponça per la futura ampliació de la depuradora.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

31



<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>



Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1709028416677-807847135-5070634204381038205>

CSV: 1709028416677-807847135-5070634204381038205



En qualsevol cas, totes les actuacions que es plantegin hauran de respectar les concessions atorgades que es troben en vigor, si bé aquestes s'hauran d'adaptar als requeriments tècnics que estableixi l'administració per tal de garantir la salubritat i protecció del medi ambient.

Se sol·licita la incorporació d'aquestes actuacions dins la planificació d'actuacions proposades pel període 2023-2027 que es finançaran a través dels fons CAIB, els fons del factor d'insularitat, els fons provinents de l'impost de Turisme Sostenible (ITS) o de la futura Agència Balear del Regadiu.

- Informe del Servei de Planificació al Medi Natural (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural:

Es conclou que:

Inform favorablement el Pla General d'aprofitament i optimització d'aigües regenerades amb destinació al regadiu a les Illes Balears 2023-2027, tenint en compte que les actuacions incloses en la Xarxa Natura 2000 hauran de tramitar-se individualment per avaluar les repercussions d'acord amb els objectius de conservació dels espais, segons el que estableix l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
emaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





- Informe de la Direcció Insular de Medi Ambient, del Departament de Medi Ambient, Reserva de la Biosfera i Cooperació del Consell Insular de Menorca:

Es considera que:

A l'apartat 2.1.1 Caracterització sector agrari, es donen dades de reutilització d'aigües depurades, és important afegir a les dades d'ús real, la dada de concessions atorgades. S'ha de tenir present que de vegades l'ús real de l'aigua regenerada és inferior a la concessió donada, però la concessió és un dret adquirit que no es pot obviar a l'hora de fer els balanços oportuns. A vegades, com seria el cas de l'EDAR de Sant Lluís, la concessió donada per l'ús d'establiments turístics duplica a l'ús real, per tant, a l'hora de calcular els recursos disponibles i adequar les noves infraestructures, s'han de tenir en compte els drets adquirits pel seu ús.

Quant a l'apartat 3. Objectius del Pla

es proposa canviar el redactat de l'objectiu «1. Fomentar i consolidar l'ús de les aigües regenerades per al reg agrícola.» proposam substituir per «Foment de l'eficiència en el reg agrícola mitjançant aigües regenerades que contribueixi a minimitzar el consum d'aigües subterrànies i porti un balanç positiu en l'estalvi net d'aigua»

Quant a l'objectiu 4 es descriu com "Contribuir a la conservació, la sostenibilitat i el bon estat dels recursos hídrics naturals i evitant l'impacte de l'activitat agrària a les masses d'aigua, per combatre així la intrusió salina i la salinització de les terres de conreu per sobreexplotació d'aigües subterrànies..."

Es proposa afegir que es faci esment específic a la contribució del Pla a «la recuperació del cabal ecològic dels ecosistemes aquàtics i en especial de les zones humides» en concordança amb la recentment aprovada Estratègia de Zones Humides de les Illes Balears .

Quant a l'apartat 5.1 del Pla el qual fa referència a Menorca, els dos projectes plantejats a la taula 16, no contribuiran de forma neta a la substitució del reg agrícola amb aigües de l'aqüífer, a l'estar ubicat a dues zones on l'activitat agrícola està escassament implantada i no existeixen zones de regadiu declarades, seran, per tant, noves zones de regadiu que no substituiran usos existents.

Per altra banda, s'ha d'assenyalar que existeixen infraestructures a Menorca d'EDAR a zones on si hi ha agricultura activa i on pot ser viable el plantejament d'un projecte de reutilització d'aigües depurades per ús agrícola i complir de forma efectiva l'objectiu del Pla. Sense descartar cap EDAR a priori, algunes de les més adients quant a qualitat de l'aigua actual serien les d'Es Migjorn, Cala en Porter o Sant Climent.

(...)

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





És important que previ al pla d'actuacions es realitzi una anàlisi dels regadius actuals amb aigües depurades i una avaluació dels problemes de funcionament a causa de la salinitat de l'aigua, que limiten en gran manera el seu aprofitament, com per exemple el cas de l'EDAR de Mercadal que fa 3 anys que no es pot fer servir.

Quant a l'apartat 5.7 Actuacions compensatòries, la incorporació d'aigua subterrània per completar i assolir el nivell mínim d'aigua de les basses de reg no sembla que sigui coherent amb l'objectiu de minimitzar el consum d'aigua subterrània.

Quant a l'anàlisi d'alternatives haurien de ser totes viables jurídicament i encaminades a complir totes elles els objectius ambientals de bon estat de les masses d'aigua pel 2027. Dins aquesta premissa s'haurien de valorar com a diferents alternatives l'ús de l'aigua regenerada quant a cost eficiència econòmica i ambiental pels diferents usos que preveu el Pla Hidrològic, no només per l'ús agrícola tenint en compte les prioritats establertes al Pla Hidrològic de les Illes Balears.

Quant a l'apartat 8. Potencials impactes al Medi Ambient, s'hauria d'incorporar l'impacte quant a la qualitat del sol i capacitat productiva, tenint en compte els precedents de salinització de sols i pèrdua de capacitat agronòmica.

S'hauria d'incorporar també a les zones de reg impermeables com la zona des Mercadal, la contaminació de les masses d'aigua superficial i zones humides via escorrentia.

S'hauria d'incorporar quant a flora i vegetació, el potencial impacte als hàbitats d'interès comunitari, sobretot en aquelles zones on es preveu nous regadius i on hi ha presència de l'hàbitat d'interès comunitari prioritari 6220 (Therobrachipodietalia)*

Quant a l'apartat 9. Coordinació amb altres instruments de planificació, s'ha de tenir en compte els plans de gestió de xarxa natura 2000 quant a hàbitats d'interès comunitari que es puguin veure afectats per les noves zones de regadiu.

- Informe del Servei de Salut Ambiental (DG de Salut Pública), de la Conselleria de Salut:

S'informa que:

1. En relació al «Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears per al període 2023-2027»:

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





a) S'ha de tenir en compte que el 26 de juny de 2023, tal com figura al marc jurídic del Pla, serà d'aplicació el Reglament (UE) 2020/741, del Parlament Europeu i del Consell.

Se suggereix adaptar el Pla a què disposa el Reglament, per exemple a la pàgina 70 del Pla, Actuacions de control ambiental i a la pàgina 77 10.5. Foment de les actuacions de recerca i innovació en la utilització de l'aigua regenerada.

b) Els requisits sanitaris per a la prevenció i control de la legionel·losi es preveuen en el Reial decret 487/2022, de 21 de juny.

Al punt 10.4.3. Normes per a la seguretat del públic, se suggereix fer referència i adaptar el Pla al Reial decret 487/2022, de 21 de juny, pel qual s'estableixen els requisits sanitaris per a la prevenció i control de la legionel·losi.

2. En relació amb els Annexos de Mallorca, Menorca i Eivissa, per una banda, es descriu, amb caràcter general, l'esquema tipus del tractament terciari de les instal·lacions per poder ser utilitzades per regadiu: «EDAR – bombeig 1 – filtració i desinfecció – bassa de regulació – bombeig 2 – filtració i desinfecció – distribució per regadiu».

D'altra banda, es descriuen les actuacions previstes en consolidació de regadius. Se suggereix adaptar les previsions d'actuacions a l'esquema prèviament descrit.

- Informe de la Secció de Medi Ambient, del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència del Consell Insular d'Eivissa:

Es considera que:

- *Apartats de diagnosi:*

A l'apartat d'Antecedents, 2.1.4, Característiques del regadiu a les Illes Balears i en concret al punt de 2.1.4.3. Recursos hídrics no convencionals en el referent d'Aigües depurades i regenerades es concreta que per tal d'establir els recursos hídrics disponibles d'aigua regenerada només s'han considerat els efluents que compleixen unes condicions de qualitat mínimes. Així, s'estableixen aquestes a una taula amb coloracions verda i groga (taula 13).

En el primer cas es marquen en color verd les EDAR que disposen de tractament terciari o secundari amb reducció de nitrogen i fòsfor, així com aquelles amb tractament secundari que disposen d'una infraestructura per reutilitzar l'efluent, i en les quals, a més, el contingut en sals de l'efluent és baix. En aquest cas, posteriorment es considera que el límit de salinització haurà de ser inferior a 400 mg/l d'ió clorur.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





A la taula de depuradores de l'illa d'Eivissa apareixen en verd algunes depuradores que tenen un contingut en clorurs superior a 400 mg/l, com és Aeroport d'Eivissa, Can Bossa, Sant Antoni i Santa Eulària. Així, es considera que segons el criteri de limitar el nivell de salinització a menys de 400 mg/l d'ió clorur, a aquestes depuradores sí que seria necessari un tractament previ de reducció de la salinitat donat el seu potencial de salinització de sòl o aqüífer.

Al contrari, més endavant pareix que per obtenir el volum disponible d'aigües regenerades per a la reutilització, s'utilitza un valor de salinitat diferent de l'anterior, ja que s'han considerat només aquells volums amb continguts en clorurs inferiors a 1.000 mg/l.

En aquest sentit, es considera important si és el cas, aclarir aquesta aparent contradicció per tal de determinar quin és el límit per al qual es limita l'ús de les aigües a reutilitzar.

- *Apartat actuacions mediambientals*

Estudiar la possibilitat d'incorporar com a objectiu i posterior mesura la utilització d'aigua regenerada per finalitats ambientals com és l'aportació d'un cabal ecològic de manteniment de zones humides properes tant a infraestructures de producció d'aigües regenerades, com a zones agrícoles receptores.

- Informe del Servei de Territori, del Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Intrusisme del Consell Insular d'Eivissa:

Es considera que:

1. (...)

2. Sobre la informació que fonamenta el Pla

2.1 *A l'apartat 2.1.3.5, dedicat al consum d'aigua a l'agricultura, s'exposa que hi ha una disminució progressiva de les superfícies dels conreus de regadiu. Les dades usades són de 2012, 2015 i 2017 i encara que entre 2012 i 2015 les dades mostren una caiguda significativa de la superfície de regadiu, entre 2015 i 2017 es produeix un mínim increment.*

Es considera que seria molt adequat per al millor coneixement d'aquesta evolució actualitzar les dades de superfícies de regadiu a l'últim any disponible.

2.2 *A l'apartat 2.1.4.3.2, sobre aigües depurades i regenerades, a la taula 13, sobre volum mitjà anual d'aigua depurada a les Illes Balears (2013-2018) es considera que també convé actualitzar les dades a l'últim any disponible.*

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





D'altra banda, a la taula 13 es grafien en color verd «les EDAR que disposen de tractament terciari o secundari amb reducció de nitrogen i fòsfor, així com aquelles amb tractament secundari que disposen d'una infraestructura per reutilitzar l'efluent, i en les quals, a més, el contingut en sals de l'efluent és baix (inferior a 400 mg/l d'ió clorur). Aquests efluents són els que teòricament podrien ser reutilitzats per a reg (agricultura, golf o reg de jardins urbans), sense que hi hagi perill de salinització del sòl i l'aqüífer.» En aquest punt, cal tenir present que el fet que una EDAR compti amb tractament terciari o secundari amb reducció de nitrogen i fòsfor no és garantia que l'efluent compleixi amb els paràmetres fisicoquímics que el fan susceptible d'aprofitament per al reg, ja que per qüestions de manteniment o en determinades èpoques de l'any amb cabals punta poden no complir-se. En aquests casos, com s'exposa al mateix document: «cal tenir en consideració que el tractament que han de rebre les aigües regenerades per poder ser reutilitzades depèn de l'ús final que es pretengui; per aquesta raó moltes vegades cal un tractament addicional al de la mateixa EDAR, que estarà en funció de l'ús al qual es vulgui destinar l'efluent i les característiques fisicoquímiques i biològiques de l'aigua». Per tant, es requerirà una inversió addicional per assolir el compliment dels paràmetres aplicables a l'ús concret que es vulgui fer d'aquestes aigües regenerades.

Atès el fet que la normativa aplicable sobre reutilització d'aigües depurades exigeix el compliment de més paràmetres dels que consten a la taula 13, sembla que s'ha de prendre aquesta taula com la situació de màxims de la qual es parteix. En qualsevol cas, en el Pla i el seu estudi ambiental estratègic s'hauria d'acotar més el cabal realment reutilitzable per al reg en la situació actual de les EDAR, així com el cabal que podria ser reutilitzable preveient les infraestructures necessàries de tractament addicional al de la mateixa EDAR; igualment convendria quantificar el cost de la inversió corresponent.

3. Sobre la planificació de noves infraestructures del Pla

3.1 *A l'apartat 5.1, dedicat a la identificació de les infraestructures existents i planificació de les noves infraestructures necessàries per assolir els objectius que fixa el pla, abans de la taula 16 s'hi inclou el següent text: «D'altra banda, a la taula 16 s'inclouen les actuacions que es podrien dur a terme a les Illes Balears amb aigua regenerada en l'horitzó del Pla 2023-2027, a més del seu promotor i la inversió prevista. Aquestes actuacions estan planificades i projectades i, per tant, contribueixen als objectius del pla, però la llista no es pot considerar com a excloent d'altres actuacions que puguin sorgir en el marc temporal del PAOARIB que compleixin els criteris de viabilitat i sostenibilitat.»*

Sorpren l'últim incís del paràgraf citat quan fa referència al fet que la llista d'actuacions no sigui excloent d'altres que sorgeixin en el marc temporal del PAOARIB.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>



La planificació del PAOARIB hauria de partir d'un nivell d'anàlisi que permeti centrar-se només en el seu contingut i no en el que pot quedar-ne fora. Si, així i tot, hi ha circumstàncies que facin necessari plantejar actuacions addicionals a les quals es planifiquen, s'hauria d'exposar adequadament a la memòria del Pla i preveure quin procediment de tramitació els hi seria aplicable.

3.2 *D'altra banda, sorprèn la distribució pressupostària de les actuacions que es fa per illes tenint en compte les dades que consten al mateix document. La inversió que es destina a l'illa d'Eivissa és ínfima comparada amb la de Menorca (2 milions d'euros previstos a Eivissa per 11,5 a Menorca). En canvi, segons la taula 9, sobre demanda del sector agrari per illes, Eivissa té una necessitat anual d'aigua un 62% superior a la de Menorca.*

3.3 *Respecte de les qüestions de fons sobre la planificació de les actuacions s'haurà de tenir present l'informe del Departament de Promoció Turística, Medi rural i Marí d'aquest Consell Insular.*

- Informe del Servei de Canvi Climàtic (DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic), de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia:

Es conclou que:

En relació amb la perspectiva climàtica en la tramitació ambiental i l'afecció al canvi climàtic emeto informe sobre els impactes previsibles del Pla i dels possibles efectes sobre el canvi climàtic amb les següents conclusions:

- 1. El Pla pot tenir un impacte positiu sobre la prevenció dels impactes del canvi climàtic, ja que promou el reg amb aigües regenerades i l'agricultura sostenible, d'acord amb el Pla Hidrològic de les Illes Balears.*
- 2. L'EAE ha d'avaluar els impactes i adoptar mesures per prevenir, minimitzar o compensar els efectes previsibles de:*

Impacte sobre les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. Per a la mesura més important econòmicament del pla d'actuacions «Projecte de modernització i consolidació de la zona regable de Campos-Ses Salines» 25 M€, s'han d'avaluar les alternatives contemplades, i valorar l'alternativa zero, tenint en compte el cost energètic i la petjada de carboni en les fases de construcció i funcionament.

Avaluació de les necessitats energètiques i generació amb fonts d'energia renovable.

Vulnerabilitat davant del canvi climàtic actual i prevista.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





GOIB

3. Es realitzen una sèrie de consideracions particulars, tenint en compte el canvi climàtic, per al pla d'actuacions per tal que es valorin d'incloure en la versió inicial del Pla:

5.1.- Desistir de l'actuació «Projecte de modernització i consolidació de la zona regable de Campos-Ses Salines» de 25 M€, per insostenibilitat ambiental, tenint en compte el cost econòmic i energètic de la construcció i funcionament d'aquesta infraestructura hidràulica. Per la zona de Campos, valorar un projecte de reutilització de proximitat, emprant els cabals de les EDAR de Porreres, Campos i Santanyí.

5.1.- Les actuacions coincidents amb el PROGRAMA DE MESURES DEL PHIB 2023, s'han d'especificar, com per exemple «Projecte d'infraestructures de regadiu amb aigües regenerades a Sant Lluís», per no tenir una doble planificació.

5.4.- Es proposa afegir a dins aquesta actuació la creació d'un òrgan de coordinació i governança per a l'ús complementari d'aigua regenerada per a usos urbans i de reg de camps de golf per a cada EDAR i bassa de reg.

5.5.- Es proposa que per a la millor aplicació de normes, valorar que l'apartat 5.5.1 i següents es pugui traslladar a un Decret específic a aprovar pel Govern de les Illes Balears sobre «Normes d'ús de l'aigua regenerada», consensuat amb recursos hídrics i la Normativa del PHIB.

5.7.- Es proposa que aquesta actuació vagi encaminada a establir una mesa de diàleg sobre la recepció de les aigües residuals a on es trobin Agricultura, Recursos Hídrics, ABAQUA, el Consell Insular (Cooperació Local i Pla d'Obres i Serveis) i Ajuntaments, empreses públiques municipals i les comunitats de regants per adoptar solucions des de l'origen de la salinitat.

5.9.- S'exposen taules de captació de CO₂ per espècies, a on es detecta que les plantes pròpies del bosc de ribera són les que tenen més potencial de fixació de CO₂. Es proposa al Pla General, que a més de les parcel·les pròpies de les basses, vist que la ubicació de les basses de reg pot correspondre amb entorns de torrent, que és també a on s'aboca el sobrant en cas de no reutilitzar-se, es poden fer plantacions lineals dins el Domini Públic Hidràulic i zona de policia, per tal d'aprofitar l'aigua per a reg, fixar CO₂ i fixar talussos de torrent.

5.10.- En consonància amb l'actuació 5.7 es proposa la creació d'un instrument de governança de l'aigua com pot ser una Comissió Local d'Aigua Regenerada, que estigui composta per les següents administracions: Conselleria competent en matèria d'Agricultura, Conselleria competent en matèria de Recursos Hídrics, Empresa pública ABAQUA i TRAGSA, el Consell Insular corresponent (Departaments de Cooperació Local i Pla d'Obres i Serveis) i l'Ajuntament

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es



corresponent, a més de la comunitat de regants i els grans consumidors si n'hi ha, com ara camps de golf.

5.10.- Crear una capa de sistemes d'informació geogràfica per incloure en la IDEIB (i en el SIGPAC, per tal de donar a conèixer les infraestructures de reg amb aigües regenerades).

- Informe del Servei de Patrimoni, del Departament de Cultura, Educació i Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa:

S'informa que:

Estudiats els documents elaborats, s'observa que a la fase actual no es troben desenvolupades les actuacions que seran necessàries sobre el medi físic i, per tant, no es poden avaluar possibles impactes sobre el patrimoni cultural inclòs l'arqueològic.

En contrapartida, en el moment en què els sistemes d'aprofitament siguin definits en detall, requeriran sense dubte, d'estudis d'impacte precís sobre el patrimoni d'Eivissa.

- Informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural:

Es conclou que:

Ateses les característiques i la naturalesa de l'assumpte de referència, s'informa el següent:

1. *En relació al risc d'incendis, la gestió forestal i la protecció del sòl, Les mesures establertes per al manteniment de les parcel·les de les basses s'han d'executar seguint les instruccions del Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal, especialment pel que fa a les mesures de prevenció durant l'època de perill d'incendi forestal i les accions conjunturals de prevenció (art. 8.2.c). Especialment a la Bassa de Cal Millor ubicada dins Zona ZAR.*
2. *Durant l'època de perill d'incendis i, en qualsevol cas, quan hi hagi una emergència, ha d'estar garantit el pas a les infraestructures per als serveis d'emergències, tant mitjans terrestres com mitjans aeris, tal com s'especifica a l'art. 47 de la Llei de Forest.*

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>



Es recomanable que la làmina d'aigua i els voltants estiguin lliures d'obstacles per poder realitzar les maniobres de càrrega d'aigua en cas d'incendi forestal.

- Resolució del conseller executiu del Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca:

Es considera que:

- *El Projecte d'Infraestructures de reguiu amb aigües regenerades a Sant Lluís es va informar mitjançant resolució núm. 2023/88 de dia 9 d'agost de 2023, del conseller de Cultura, Educació, Joventut i Esports emesa a la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, en la que s'assenyalaven diferents consideracions relatives a l'afectació produïda sobre el patrimoni històric.*
- *El Projecte d'aprofitament de les aigües regenerades as Castell es va autoritzar amb una sèrie de prescripcions relatives a les afectacions sobre el patrimoni històric, mitjançant resolució núm. 23/2007, de dia 8 de març, del conseller de Cultura i Educació emesa a l'Ajuntament des Castell.*
- *L'apartat 8 del document inicial del Pla que es refereix a potencials impactes ambientals de les infraestructures inclou una taula de factors del medi que poden ser afectats en fases de construcció i en fases d'execució. En la llista de factors consten: atmosfera, masses d'aigua, sòl, flora i vegetació, fauna i paisatge. Al respecte cal assenyalar la necessitat d'incloure-hi el patrimoni històric que no hi està inclòs.*
- *Cal dir que en el document inicial no s'inclou la coordinació amb els instruments de planificació municipals: els plans generals d'ordenació urbana (PGOU) o normes subsidiàries (NS) que contenen normativa en la qual la protecció del patrimoni històric s'inclou juntament amb els seus catàlegs.*

Consideracions tècniques

1. EL DIE inclou el contingut mínim que figura a l'art. 18, apartat 1, de la Llei 21/2013. Els instruments i actuacions de planificació que tendran algun grau d'interacció amb el PAOARIB seran els següents:

- Pla d'acció de la UE per a l'economia circular. Tant aquest, com la nova estratègia d'economia circular (en la qual es pot incardinar la reutilització de les aigües residuals) i el PAOARIB inclouen entre els seus objectius el de contribuir a mitigar els gasos amb efecte d'hivernacle i la prevenció de la contaminació (incorporant els nutrients de la depuració novament al cicle de l'aigua per a reg).

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





G
O
I
B
/

- Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (PNIEC), el qual cerca definir un marc polític i regulador que permeti complir els objectius climàtics que s'han d'assolir el 2030. El document inclou els propòsits nacionals de reducció de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH), la integració d'energies renovables i les mesures d'eficiència energètica, entre altres qüestions.
- Pla Nacional de Regadiu (PNR), amb l'objectiu fonamental de millorar l'eficàcia de l'ús de l'aigua i qualsevol altra manera de limitar el consum de recursos hídrics convencionals amb finalitats de reg.
- Pla Nacional de Depuració, Sanejament, Eficiència, Estalvi i Reutilització (PLA DSEAR) 2014-2023, el qual el pla examina i revisa les estratègies i actuacions que defineixen la política de l'aigua en les matèries de depuració, sanejament, eficiència, estalvi i reutilització, amb l'objectiu d'alinejar-les amb les polítiques comunitàries relacionades amb el Pacte Verd Europeu i les nacionals de la transició ecològica i el repte demogràfic.
- Pla de Gestió del Risc d'Inundació de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, el qual pretén aconseguir que no s'incrementi el risc d'inundació que actualment existeix a les zones determinades en l'avaluació preliminar del risc i que, en la mesura que sigui possible, es redueixi a través dels diferents programes d'actuació, que tenen en compte tots els aspectes de la gestió del risc d'inundació; se centra en la prevenció, la protecció i la preparació i té en compte les característiques de la conca o subconca hidrogràfica considerades (art. 11.4 del Reial decret 903/2010, de 9 de juliol, d'avaluació i gestió de riscos d'inundació), cosa que adquireix més importància en considerar els efectes possibles del canvi climàtic, compartint objectius amb el PHIB vigent.
- Plans d'emergència de preses i basses, atès que una de les causes per les quals es poden produir inundacions al territori és el trencament o l'operació incorrecta d'obres d'infraestructura hidràulica, com les previstes al PAOARIB.
- Plans especials d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera de les Illes Balears, atès que la reutilització directa de l'aigua és un component essencial de la gestió integrada dels recursos hídrics, especialment en zones costaneres, on pot contribuir significativament a augmentar netament els recursos locals amb una garantia superior a la dels recursos convencionals.
- PHIB, atès que planteja noves fonts no convencionals per cobrir la demanda, com és la reutilització d'aigües depurades i la infiltració d'aigües regenerades per recarregar els aqüífers.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

2. Es prenen en consideració diferents alternatives, entre les quals es troba l'alternativa 0, de no execució del PAOARIB. En tot cas, es considera que el desenvolupament d'aquest Pla és, entre d'altres, l'alternativa més idònia per fomentar el sector agrícola i la protecció dels recursos hídrics, mitjançant la generalització de tractaments terciaris a les EDAR juntament amb infraestructures de reg allà on hi hagi demanda.

3. Els principals impactes del PAOARIB durant la fase d'execució de les actuacions previstes seran, de caràcter temporal, i corresponen a l'alteració de la qualitat de l'aire, l'emissió de renous, el risc de contaminació accidental de les aigües subterrànies per abocaments accidentals, la generació de residus de construcció i demolició, molèsties a la fauna i impacte paisatgístic.

Durant la fase d'explotació, es consideren principalment impactes positius, com la contribució a la regeneració de l'aqüífer, atès que l'ús d'aigües regenerades evita la seva sobreexplotació, així com una millora en la qualitat del sòl atesa la major qualitat de l'aigua de reg.

Conclusions

Revisada la documentació presentada el 26 de maig de 2023 per l'òrgan substantiu, d'acord amb l'article 18 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es proposa que l'estudi ambiental estratègic tenguin en compte, a més del contingut mínim detallat a l'annex IV, el previst a l'article 20 de la Llei 21/2013 i als apartats 5 i 7 de l'article 17 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, l'indicat en aquest informe i els aspectes següents:

1. Els espais amb espècies vegetals i arbòries per tal de contribuir a l'absorció de CO₂ i a la millora de la productivitat agrària, hauran de dissenyar-se amb exemplars autòctons, presents entorn de la zona d'actuació i procedents preferentment de viviers de producció local, i de baix requeriment hídric.

2. Les actuacions futures que preveu el pla hauran de tenir en compte les possibles afeccions patrimonials a jaciments arqueològics i a elements etnològics com sínies, canaletes, parets, molins, barraques ... A tal efecte, els projectes han de contemplar un estudi dels possibles elements existents i afectats, elaborat segons el treball de camp, i la consulta dels catàlegs municipals de patrimoni i la relació d'elements declarats Bé d'Interès Cultural i Bé Catalogat del Consell de Mallorca.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

3. D'acord amb el Servei de Salut Ambiental,

- En relació al «Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears per al període 2023-2027:

a) S'ha de tenir en compte que el 26 de juny de 2023, tal com figura al marc jurídic del Pla, serà d'aplicació el Reglament (UE) 2020/741, del Parlament Europeu i del Consell.

Se suggereix adaptar el Pla a què disposa el Reglament, per exemple a la pàgina 70 del Pla, Actuacions de control ambiental i a la pàgina 77 10.5. Foment de les actuacions de recerca i innovació en la utilització de l'aigua regenerada.

b) Els requisits sanitaris per a la prevenció i control de la legionel·losi es preveuen en el Reial decret 487/2022, de 21 de juny. Al punt 10.4.3. Normes per a la seguretat del públic, se suggereix fer referència i adaptar el Pla al Reial decret 487/2022, de 21 de juny, pel qual s'estableixen els requisits sanitaris per a la prevenció i control de la legionel·losi.

- En relació amb els Annexos de Mallorca, Menorca i Eivissa, per una banda, es descriu, amb caràcter general, l'esquema tipus del tractament terciari de les instal·lacions per poder ser utilitzades per regadiu: «EDAR – bombeig 1 – filtració i desinfecció – bassa de regulació – bombeig 2 – filtració i desinfecció – distribució per regadiu».

D'altra banda, es descriuen les actuacions previstes en consolidació de regadius.

Se suggereix adaptar les previsions d'actuacions a l'esquema prèviament descrit.

4. D'acord amb la Direcció Insular de Medi Ambient del Consell Insular de Menorca,

- Es proposa canviar el redactat de l'objectiu «1. Fomentar i consolidar l'ús de les aigües regenerades per al reg agrícola.», per «Foment de l'eficiència en el reg agrícola mitjançant aigües regenerades que contribueixi a minimitzar el consum d'aigües subterrànies i aportí un balanç positiu en l'estalvi net d'aigua»

- Quant a l'objectiu 4 ", es proposa afegir que es faci esment específic a la contribució del Pla a «la recuperació del cabal ecològic dels ecosistemes aquàtics i en especial de les zones humides» en

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

concordança amb la recentment aprovada Estratègia de Zones Humides de les Illes Balears.

- Quant a l'apartat 5.1 del Pla el qual fa referència a Menorca, els dos projectes plantejats a la taula 16, no contribuiran de forma neta a la substitució del reg agrícola amb aigües de l'aqüífer, a l'estar ubicat a dues zones on l'activitat agrícola està escassament implantada i no existeixen zones de regadiu declarades, seran, per tant, noves zones de regadiu que no substituiran usos existents.

- S'ha d'assenyalar que existeixen infraestructures a Menorca d'EDAR a zones on si hi ha agricultura activa i on pot ser viable el plantejament d'un projecte de reutilització d'aigües depurades per ús agrícola i complir de forma efectiva l'objectiu del Pla. Sense descartar cap EDAR a priori, algunes de les més adients quant a qualitat de l'aigua actual serien les d'Es Migjorn, Cala en Porter o Sant Climent.

- És important que previ al pla d'actuacions es realitzi una anàlisi dels regadius actuals amb aigües depurades i una avaluació dels problemes de funcionament a causa de la salinitat de l'aigua, que limiten en gran manera el seu aprofitament, com per exemple el cas de l'EDAR de Mercadal que fa 3 anys que no es pot fer servir.

- Quant a l'apartat 5.7 Actuacions compensatòries, la incorporació d'aigua subterrània per completar i assolir el nivell mínim d'aigua de les basses de reg no sembla que sigui coherent amb l'objectiu de minimitzar el consum d'aigua subterrània.

- Quant a l'anàlisi d'alternatives haurien de ser totes viables jurídicament i encaminades a complir totes elles els objectius ambientals de bon estat de les masses d'aigua pel 2027. Dins aquesta premissa s'haurien de valorar com a diferents alternatives l'ús de l'aigua regenerada quant a cost eficiència econòmica i ambiental pels diferents usos que preveu el Pla Hidrològic, no només per l'ús agrícola tenint en compte les prioritats establertes al Pla Hidrològic de les Illes Balears.

- Quant a l'apartat 8. Potencials impactes al Medi Ambient, s'hauria d'incorporar l'impacte quant a la qualitat del sol i capacitat productiva, tenint en compte els precedents de salinització de sols i pèrdua de capacitat agronòmica.

- S'hauria d'incorporar també a les zones de reg impermeables com la zona des Mercadal, la contaminació de les masses d'aigua superficial i zones humides via escorrentia.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





G
O
I
B
/

- S'hauria d'incorporar quant a flora i vegetació, el potencial impacte als hàbitats d'interès comunitari, sobretot en aquelles zones on es preveu nous regadius i on hi ha presència de l'hàbitat d'interès comunitari prioritari 6220* (*Thero-brachipodietalia*)

5. Segons el Servei de Protecció d'Espècies,

- Als projectes que es portin a terme en desenvolupament del Pla, s'haurà d'avaluar la possible presència d'espècies protegides a la zona i establir les mesures adients per tal de minimitzar-ne els possibles efectes.
- Per a la plantació de massa arbòria per crear embornals de CO₂, recomanem l'ús d'espècies autòctones i resistents a la sequera, preferentment provinents del viver forestal de Menut.
- A les basses de reg, es recomana la instal·lació d'infraestructures per evitar l'ofegament de fauna com plataformes salvaocells o rampes basculants, que permetin sortir de l'aigua, afavorint la supervivència de les espècies.
- A Eivissa, la creació de petites basses podria contribuir a l'establiment de nous punts de reproducció per al calàpet (*Bufotes balearicus*), que compta amb una població molt amenaçada a aquesta illa.
- Entre les accions ambientals que es portin a terme a Eivissa i Formentera, a més de les previstes, es recomana la creació de refugis per a sargantanes i la instal·lació de trampes per a la captura de serps invasores.

6. S'haurà de preveure la coordinació del Pla amb els instruments municipals de planificació de la gestió de l'aigua, com ara l'Ordenança municipal de gestió sostenible de la reutilització de l'aigua de Calvià (Mallorca), pel que fa a aquells aspectes i prescripcions tècniques sobre l'ús agrícola desenvolupats.

7. D'acord amb l'Ajuntament de Calvià (Mallorca),

- Cal actualitzar la taula corresponent a volum mitjà anual, la descripció tècnica dels tractaments i punts d'abocament, relatives de l'apartat 2.1.4.3.2. Aigües depurades i regenerades.
- En relació amb l'apartat 5.1. Identificació de les infraestructures existents i planificació de les noves infraestructures necessàries per assolir els objectius que fixa el pla pel període 2023-2027, que es finançaran a través dels fons CAIB, els fons del factor d'insularitat i els fons provinents de l'impost de Turisme Sostenible (ITS), es proposa incorporar altres

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





G
O
I
B
/

propostes d'interès municipal dins l'àmbit del desenvolupament del món agrícola del municipi i la gestió dels recursos hídrics, com les instal·lacions de regulació a la Depuradora de Calvià o la interconnexió entre Peguera i Santa Ponça i incorporació d'una bassa de regulació.

8. A l'apartat 2.1.1 Caracterització sector agrari, és important afegir a les dades reals de reutilització d'aigües depurades, aquelles dades relatives a les dades de concessions atorgades (drets adquirits pel seu ús).

9. D'acord amb la Direcció Insular de Medi Ambient, del Consell Insular de Menorca,

- Es proposa canviar el redactat de l'objectiu 1 de l'apartat 3. Objectius del Pla pel redactat següent: *«Foment de l'eficiència en el reg agrícola mitjançant aigües regenerades que contribueixi a minimitzar el consum d'aigües subterrànies i aporti un balanç positiu en l'estalvi net d'aigua».*

- Quant a l'objectiu 4, es proposa afegir que es faci esment específic a la contribució del Pla a *«la recuperació del cabal ecològic dels ecosistemes aquàtics i en especial de les zones humides»*, en concordança amb la recentment aprovada Estratègia de Zones Humides de les Illes Balears.

- Respecte de l'apartat 5.1 del Pla el qual fa referència a Menorca, els dos projectes plantejats a la taula 16, no contribuïran de forma neta a la substitució del reg agrícola amb aigües de l'aquífer, a l'estar ubicat a dues zones on l'activitat agrícola està escassament implantada i no existeixen zones de regadiu declarades, seran, per tant, noves zones de regadiu que no substituïran usos existents.

- Per altra banda, s'ha d'assenyalar que existeixen infraestructures a Menorca d'EDAR a zones on si hi ha agricultura activa i on pot ser viable el plantejament d'un projecte de reutilització d'aigües depurades per ús agrícola i complir de forma efectiva l'objectiu del Pla. Sense descartar cap EDAR a priori, algunes de les més adients quant a qualitat de l'aigua actual serien les d'Es Migjorn, Cala en Porter o Sant Climent.

- És important que previ al pla d'actuacions es realitzi una anàlisi dels regadius actuals amb aigües depurades i una avaluació dels problemes de funcionament a causa de la salinitat de l'aigua, que limiten en gran manera el seu aprofitament, com per exemple el cas de l'EDAR de Mercadal que fa 3 anys que no es pot fer servir.

- Quant a l'apartat 5.7 Actuacions compensatòries, la incorporació d'aigua subterrània per completar i assolir el nivell mínim d'aigua de les basses de reg no sembla que sigui coherent amb l'objectiu de minimitzar el consum d'aigua subterrània.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

- Respecte de l'anàlisi d'alternatives haurien de ser totes viables jurídicament i encaminades a complir totes elles els objectius ambientals de bon estat de les masses d'aigua pel 2027. Dins aquesta premissa s'haurien de valorar com a diferents alternatives l'ús de l'aigua regenerada quant a cost eficiència econòmica i ambiental pels diferents usos que preveu el Pla Hidrològic, no només per l'ús agrícola tenint en compte les prioritats establertes al Pla Hidrològic de les Illes Balears.

- Quant a l'apartat 8. Potencials impactes al Medi Ambient, s'hauria d'incorporar l'impacte quant a la qualitat del sol i capacitat productiva, tenint en compte els precedents de salinització de sols i pèrdua de capacitat agronòmica.

S'hauria d'incorporar també a les zones de reg impermeables com la zona des Mercadal, la contaminació de les masses d'aigua superficial i zones humides via esorrentia.

- S'hauria d'incorporar quant a flora i vegetació, el potencial impacte als hàbitats d'interès comunitari, sobretot en aquelles zones on es preveuen nous regadius i on hi ha presència de l'hàbitat d'interès comunitari prioritari 6220*(Therobrachipodietalia).

10. D'acord amb la Secció de Medi Ambient, del Consell Insular d'Eivissa,

- Cal aclarir a l'apartat d'Antecedents, 2.1.4 les aparents contradiccions existents per tal de determinar quin és el límit per al qual es limita l'ús de les aigües a reutilitzar per evitar la potencial salinització dels sòls (valors inferiors a 400 mg/l d'ió clorur, o bé, valors inferiors a 1.000 mg/l d'ió clorur).

- S'hauria d'estudiar la possibilitat d'incorporar com a objectiu i posterior mesura la utilització d'aigua regenerada per finalitats ambientals com és l'aportació d'un cabal ecològic de manteniment de zones humides properes tant a infraestructures de producció d'aigües regenerades, com a zones agrícoles receptores.

11. Segons el Servei de Territori, del Consell Insular d'Eivissa:

- A l'apartat 2.1.3.5, dedicat al consum d'aigua a l'agricultura, convendria actualitzar les dades de superfícies de regadiu a l'últim any disponible, per al millor coneixement d'aquesta evolució.

- A l'apartat 2.1.4.3.2, sobre aigües depurades i regenerades, a la taula 13, sobre volum mitjà anual d'aigua depurada a les Illes Balears (2013-2018) es considera que també convé actualitzar les dades a l'últim any disponible.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





GOIB
/

- Caldria revisar la distribució pressupostària de les actuacions per illes, atès que la inversió a Eivissa no correspon amb la demanda d'aigua del sector agrari a aquesta illa.

12. D'acord amb el Servei de Canvi Climàtic (DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic), de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia:

- L'EAE ha d'avaluar els impactes i adoptar mesures per prevenir, minimitzar o compensar els efectes previsibles de:

Impacte sobre les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. Per a la mesura més important econòmicament del pla d'actuacions «Projecte de modernització i consolidació de la zona regable de Campos-Ses Salines» 25 M€, s'han d'avaluar les alternatives contemplades, i valorar l'alternativa zero, tenint en compte el cost energètic i la petjada de carboni en les fases de construcció i funcionament.

Avaluació de les necessitats energètiques i generació amb fonts d'energia renovable.

Vulnerabilitat davant del canvi climàtic actual i prevista.

- Així mateix, es considera que el Pla hauria d'incloure les consideracions següents:

5.1.- Desistir de l'actuació «Projecte de modernització i consolidació de la zona regable de Campos-Ses Salines» de 25 M€, per insostenibilitat ambiental, tenint en compte el cost econòmic i energètic de la construcció i funcionament d'aquesta infraestructura hidràulica. Per la zona de Campos, valorar un projecte de reutilització de proximitat, emprant els cabals de les EDAR de Porreres, Campos i Santanyí.

5.1.- Les actuacions coincidents amb el PROGRAMA DE MESURES DEL PHIB 2023, s'han d'especificar, com per exemple «Projecte d'infraestructures de regadiu amb aigües regenerades a Sant Lluís», per no tenir una doble planificació.

5.4.- Es proposa afegir a dins aquesta actuació la creació d'un òrgan de coordinació i governança per a l'ús complementari d'aigua regenerada per a usos urbans i de reg de camps de golf per a cada EDAR i bassa de reg.

5.5.- Es proposa que per a la millor aplicació de normes, valorar que l'apartat 5.5.1 i següents es pugui traslladar a un Decret específic a aprovar pel Govern de les Illes Balears sobre «Normes d'ús de l'aigua regenerada», consensuat amb recursos hídrics i la Normativa del PHIB.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es





GOIB
/

5.7.- Es proposa que aquesta actuació vagi encaminada a establir una mesa de diàleg sobre la recepció de les aigües residuals a on es trobin Agricultura, Recursos Hídrics, ABAQUA, el Consell Insular (Cooperació Local i Pla d'Obres i Serveis) i Ajuntaments, empreses públiques municipals i les comunitats de regants per adoptar solucions des de l'origen de la salinitat.

5.9.- S'exposen taules de captació de CO₂ per espècies, a on es detecta que les plantes pròpies del bosc de ribera són les que tenen més potencial de fixació de CO₂. Es proposa al Pla General, que a més de les parcel·les pròpies de les basses, vist que la ubicació de les basses de reg pot correspondre amb entorns de torrent, que és també a on s'aboca el sobrant en cas de no reutilitzar-se, es poden fer plantacions lineals dins el Domini Públic Hidràulic i zona de policia, per tal d'aprofitar l'aigua per a reg, fixar CO₂ i fixar talussos de torrent.

5.10.- En consonància amb l'actuació 5.7 es proposa la creació d'un instrument de governança de l'aigua com pot ser una Comissió Local d'Aigua Regenerada, que estigui composta per les següents administracions: Conselleria competent en matèria d'Agricultura, Conselleria competent en matèria de Recursos Hídrics, Empresa pública ABAQUA i TRAGSA, el Consell Insular corresponent (Departaments de Cooperació Local i Pla d'Obres i Serveis) i l'Ajuntament corresponent, a més de la comunitat de regants i els grans consumidors si n'hi ha, com ara camps de golf.

5.10.- Crear una capa de sistemes d'informació geogràfica per incloure en la IDEIB (i al SIGPAC, per tal de donar a conèixer les infraestructures de reg amb aigües regenerades).

13. Segons el GOB Menorca,

- Existeixen errors en la descripció i la consideració d'aigües aprofitables per a reg a la taula 13, i al text corresponent a l'apartat 2.1.4.3.2 del document, concretament:

- a) La depuradora de Cala en Porter també s'usa per al reg de la vinya ubicada al davant de l'EDAR, corresponent a la finca de Torralbenc.
- b) La depuradora de Sant Climent figura oficialment com que l'efluent s'aboca a un torrent, però l'aigua no es detecta en el barranc, per la qual cosa sembla que encara s'estaria abocant a un pou d'infiltració.
- c) La depuradora des Mercadal no hauria d'estar marcada en verd ni en groc, atès que presenta uns clorurs d'entre 1000 i 2000 mg/l.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B



d) Les depuradores de Sant Lluís, Ferreries, Cala Galdana i Coves Noves s'haurien de marcar en groc atès que sovint excedeixen els 400 mg/l de clorurs.

- Cal aplicar la normativa europea, estatal i autonòmica, en relació amb la recuperació de costos en els serveis relacionats amb l'aigua. En aquest sentit, respecte del Programa d'explotació, manteniment i millores de les instal·lacions de reg, detallat al punt 5.2 del document, es considera que s'haurien de preveure i explicitar les corresponents mesures de repercussió de costos als usuaris.

- Es proposa que es plantegin únicament actuacions potencials en casos de garanties clares de qualitat de l'aigua depurada i de substitució evident de regadius existents, que permetin reduir de manera efectiva la incorporació d'aigües provinents d'altres orígens (extraccions d'aigua subterrània o ús d'aigües dessalades), amb el consegüent cost ambiental i econòmic que això suposa.

- Es proposa que el Pla incorpori l'obligació de clarificar, en el desenvolupament de cadascun dels projectes o actuacions previstes, les següents informacions:

- Quants regadius hi ha en aquestes zones?
- Quants dels regadius existents compten efectivament amb concessions habilitades per al reg.
- Quants dels regadius disposen de sistemes de mesurament de les extraccions.
- Quants dels regadius existents comuniquen les extraccions realitzades a l'organisme competent.
- Quines mesures s'han previst en cas de generar, en finques que ara són de secà, cultius que necessitin regadius si en qualque moment la qualitat de l'aigua no és apta per al reg (com ha passat a Mercadal i Ciutadella), per tal d'evitar que les finques implicades acabin extraient una aigua subterrània que ara no extreuen.
- Quines mesures es preveuen perquè el foment de nous regadius no es tradueixi en un augment de contaminació per nitrats i plaguicides.

Per altra banda, es recorda que les actuacions incloses en la Xarxa Natura 2000 hauran de tramitar-se individualment per avaluar les repercussions d'acord amb els objectius de conservació dels espais, segons el que estableix l'article 39 de la

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmuib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





GOIB

Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental.

Una vegada realitzada la fase de document d'abast, la tramitació que cal seguir dins el procediment de l'avaluació ambiental estratègica (AAE) ordinària és la que preveuen els articles 20 a 26 de la Llei 21/2013.

Simultàniament, la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural trametrà la versió inicial del Pla General d'Aprofitament i Optimització d'Aigües Regenerades amb Destinació al Regadiu a les Illes Balears 2023-2027 i l'EAE a les administracions públiques afectades i a les persones interessades que es relacionen a continuació:

- Servei de Canvi Climàtic (DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic), de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia.
- Servei de Salut Ambiental (DG de Salut Pública), de la Conselleria de Salut.
- Servei d'Estudis i Planificació (DG de Recursos Hídrics), de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- Servei d'Aigües Subterrànies (DG de Recursos Hídrics), de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- Servei de Gestió del DPH (DG de Recursos Hídrics), de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- Servei d'Espais Naturals (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Protecció d'Espècies (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Planificació al Medi Natural (DG de Medi Natural i Gestió Forestal), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei d'Ordenació del Territori, del Departament d'Ordenació Territorial i Turística, del Consell Insular de Menorca.
- Direcció Insular de Medi Ambient, del Departament de Medi Ambient, Reserva de la Biosfera i Cooperació del Consell Insular de Menorca.
- Direcció Insular de Cultura i Patrimoni, del Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca.
- Servei d'Ordenació del Territori, del Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Lluita contra l'Intrusisme del Consell Insular d'Eivissa.

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>





G
O
I
B
/

- Servei de Patrimoni, del Departament de Cultura, Educació i Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa.
- Servei de Gestió Ambiental, del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència del Consell Insular d'Eivissa.
- Àrea d'Urbanisme, Turisme i Activitats Econòmiques, del Consell Insular de Formentera.
- Àrea d'Acció Social (Cultura i Patrimoni), del Consell Insular de Formentera.
- Àrea de Medi Ambient, del Consell Insular de Formentera.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular d'Infraestructures i Mobilitat, del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Patrimoni, del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca.
- FELIB.
- Federació d'Associacions de Veïns de Palma.
- Federació d'Associacions de Menorca.
- Federació d'Associacions de Veïns d'Eivissa i Formentera.
- GOB.
- GOB Menorca.
- GEN GOB Eivissa.
- Amics de la Terra Mallorca.
- Amics de la Terra Eivissa.

El tècnic de la CMAIB

Vist i plau,
La cap de servei d'Assessorament Ambiental

Francisco Javier Medina Pons

Margalida Femenia Riutort

C/ del Gremi de
Corredors, 10
(Polígon de Son
Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 66 66
cmaib.caib.es

53

<https://vd.caib.es/1709028416677-807847135-5070634204381038205>



Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1709028416677-807847135-5070634204381038205>

CSV: 1709028416677-807847135-5070634204381038205



GOVERN
ILLES
BALEARS

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

1709028416677-807847135-5070634204381038205

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1709028416677-807847135-5070634204381038205>

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant

MARGARITA MARIANA FEMENIA RIUTORT

COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 27-Feb-2024 01:27:06 PM GMT+0100

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

Signant

FRANCISCO JAVIER MEDINA PONS

COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 27-Feb-2024 11:14:21 AM GMT+0100

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

METADADES DEL DOCUMENT

Nom del document: 127E_2023_Doc._abast.pdf

Data captura: 27-Feb-2024 01:29:00 PM GMT+0100

Les evidències que garanteixen l'autenticitat, integritat i conservació a llarg termini del document es troben al gestor documental de la CAIB

Pàgines: 54



Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1709028416677-807847135-5070634204381038205>

CSV: 1709028416677-807847135-5070634204381038205